

# BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2017. gada 18. – 24. novembris

Nr. 43 (1509)

Lasiet tīmeklī  
[www.brivalatvija.lv](http://www.brivalatvija.lv)

## Tev mūžam dzīvot, Latvija!



Foto: Imants Urtāns

Kārlis Skalbe

### DZIMTENE

*Kā zobens, iesprausts skuju vainagā,  
Spīd Alauksts tumšu egļu ielokā.  
Pret padebešiem slienās pakalni,  
Vecs bērzs ceļ skumji sirmo galotni.  
Te mana dzimtene, ko appūš rudens vējš,  
Mans miežu lauks, pret sauli nodzeltējs.  
Še plašāk veras debess kā jebkur,  
Nekas še brīvo skatu neaiztur,  
Un vakarā, kad sārti saule riet,  
Kā taures skaņas tālu ilgas iet.*

### Mīlie draugi!



Ikvienam *Brīvās Latvijas* lasītājam sūtu sveicienus 18. novembrī!

Ikvienam no mums Latvijas valsts ir nozīmīga. Bet šajā – patriotu – nedēļā jo īpaši turēsim to savās sirdīs! Godināsim brīvības aizstāvjus, sirmos un jaunus, pieminēsim tos, kas no mums jau aizgājuši!

Dievs, svētī Latviju!

Brīvās Latvijas Izdevēju kopas vārdā  
**Aivars Sinka**



SVEICAM LATVIJAS REPUBLIKAS  
PROKLAMĒŠANAS 99. GADADIENĀ!

RADI UN DRAUGI  
★★★★ VIESNĪCA • HOTEL

NIKLĀVS  
RESTORĀNS

## 18. novembris vieno mūs visā pasaulē

*PBLA priekšsēža Jāņa Kukaiņa apsveikums 18. novembrī*



Pasaules Brīvo latviešu apvienība (PBLA) sveic latviešus plašajā pasaulē Latvijas valsts proklamēšanas 99. gadskārtā!

18. novembris vienot mūs visā pasaulē – kaut tālu no dzimtenes un Tēvzemes, ik gadu šai dienā jūtam īpašu lepnumu un prieku sirdī par savu latvietību un savu

brīvo valsti. Mēs varam būt lepni par sasniegto – Latvijas brīvība ir arī vairāku trimdas paaudžu nenogurstošu centienu un darba nopelns.

Pasaules Brīvo latviešu apvienība darbojas jau 61 gadu kā brīvprātīga bezpeļņas ārzemēs dzīvojošu latviešu jumta organizācija. PBLA vienmēr ir palikusi uzticīga tās nemainīgajām vērtībām un prioritātēm – latvietības

saglabāšanai un uzturēšanai ārzemēs, latviskās izglītības un kultūras veicināšanai ārpus Latvijas, Latvijas valsts drošības stiprināšanai un sadarbībai ar Latviju, lai veicinātu tās demokrātisku attīstību.

Viena no lielākajām mūsu atbildībām joprojām ir latviešu kopības saglabāšana ārzemēs. Nebūsim tikai novērotāji un kritiķi, bet pašu spēkiem, vienotībā ar neatlaidīgu garu turpināsim uzturēt latvietību, latvisko kultūru un izglītību svešumā! Liels paldies latviešiem visā pasaulē par to, ko esat darījuši līdz šim! Mēs daudz esam sasnieguši, bet ļoti daudz vēl darāmā. Nedrīkstam iemigt. Latvijai vienmēr būs nepieciešams mūsu atbalsts. Arī tālu no Tēvzemes būdami, mēs ikviens varam pielikt roku šai svētīgajā darbā Latvijas labad, lai mūsu valsts Simtgadi pēc gada varam sagaidīt ar krietni paveikta darba sajūtu un lepnumu. Apņemsimies to šajā mūsu valsts dzimšanas dienā, vēlot saules mūžu Latvijai! Dievs mums devis tikai vienu Latviju, un, kopā strādājot, mums tā jānosargā!

### Pie Kalpaka pieminēkļa Lāčplēšu dienā



Aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis, Valsts prezidents Raimonds Vējonis un Bruņoto spēku komandieris Leonīds Kalniņš noliek ziedus (Interviju ar ģenerālleitnantu L. Kalniņu lasiet 7. lpp.)



91770934 167501 81 43



TERĒZE BOGDANOVA

# Reformācijas svētku dievkalpojums Londonā

31. oktobrī Londonas vēsturiskajā Vestminsteras abatijā (*Westminster Abbey*) Lielbritānijas luterāņu kopiena un īpašie viesi pulcējās uz Reformācijas 500. gadadienu vērtīgo dievkalpojumu. Tajā piedalījās arī latviešu Lielbritānijas draudžu mācītāji, kamēr luterāņu kopkorī uzstājās Londonas latviešu koris.

Gandrīz 2000 baznīcēnu piepildītajā abatijā dievkalpojums sākās ar īpaši šai gadadienai un šim dievkalpojumam tapušo himnu, ko izpildīja luterāņu kopkoris 11 valodās, tādējādi cildinot visas tās tautības, kuŗu luterāņu draudzes šodien kalpo Lielbritānijā. Katrs koŗa sastāvs bija iekārtojies baznīcēnu vidū galvenajā abatijas daļā, himnas skaņām ļaujot izskanēt visā to godībā pa plašo abatiju. Himnas laikā notika arī mācītāju procesija, kuŗā piedalījās kā luterāņu, tā arī anglikāņu, katoļu un pareizticīgo garīdznieki. Tajā piedalījās arī latviešu mācītājas Ēliza Zikmane un Daira Vāvere un prāvests Andris Abakuks. Procesijas laikā savas vietas ieņēma arī vietējais koris, kas dievkalpojuma laikā izpildīja baznīcas dziesmas, īpaši atlasītas un komponētas šim dievkalpojumam.

Dievkalpojumu atklāja abatijas prāvests Džons Halls (*John Hall*), savukārt vienu no diviem lasījumiem lasīja Apvientās Londonas latviešu ev. lut. un Miera draudzes mācītāja Ēliza Zikmane.

Dievkalpojuma sprediķi teica goda viesis – Anglikāņu baznīcas

archibīskaps Džastins Velbijs (*Justin Welby*). Vispirms viņš pateicās par uzaicinājumu piedalīties šajā dievkalpojumā un savā uzrunā koncentrējās uz pārmaiņām, ko reformācija ieviesa baznīcā un sabiedrībā kopumā. Kā viņš norādīja, caur Mārtiņa Lutera sniegto dāvanu vispirms atausa cerības mirklis, kas pēc tam pārauga strīdā, bet vēlāk politikā un kuŗā. “Reformācijas laikā pasaule mainījās; evaņģēlija vēsts izplatījās; pretreformācija atjaunoja vietas, kuŗas reformācija nebija sasniegusi; bija milzīgs misionāru centienu virzītājspēks.” Reformācija baznīcai lika atkal no jauna pievērsties Svētajiem rakstiem un ar drukāšanas iespējām padarīt tos pieejamus plašākai sabiedrībai un iedrošināt cilvēkus tos lasīt arī pašiem. Tādējādi arī nabadzīgie un līdz tam apdalītā sabiedrības daļa guva pārlicību, ka Dieva vārds un Dieva dāvanas pienākas arī viņiem. “Labās ziņas par Jēzu, evaņģēliju, kas tik skaisti un spēcīgi atjaunoti Reformācijā, ir mūžīga. Taču tā pielietojums atšķiras dažādos laikos. Evaņģēlijs vienmēr runā par mūsu laika vajadzībām; tas vienmēr ir Dieva vārds. Tā vienmēr pravietiski runā par cilvēka lepnumu un grēcīgumu, pāvestiem un archibīskapiem un ķeizarniekiem 16. gadsimtā. Šodien evaņģēlijs runā par nevienlīdzību 21. gadsimta pasaulē: bēgļu un cilvēku tirdzniecības jomā; cilvēka augstprātību un materiālismu; moderno tehnoloģiju izmantošanu kā glābēju, nevis kā



dāvanu. Mūsu runāšanai un dzīvošanai caur evaņģēliju šodien, tāpat kā Mārtiņš Luters to darīja, ir jāspēj uzrunāt šodienas pasauli tādu, kāda tā ir.”

Dievkalpojuma nobeigumā tika arī cildināta vienošanās, ko 1999. gadā parakstīja Katoļu un luterāņu baznīcas, tādējādi apliecinot kopīgo un vienojošo, proti, Dieva

žēlastību caur ticību Kristum. Šogad šādu vienošanos Katoļu baznīca parakstīja arī ar organizāciju, kas apvieno visas reformētās baznīcas (*“The World Communion of Reformed Churches”*). Archibīskaps Velbijs uzteica šo sapratni un spēju atrast kopīgo dažādo konfesiju vidū.

Dievkalpojums bija aptuveni

stundu garš un deva iespēju novērtēt un sumināt Mārtiņa Lutera aizsāktās reformācijas dotās dāvanas kā reliģijā, tā arī kopējā kopienā un sabiedrības attīstībā.

Šo svētku dievkalpojumu organizēja Luterāņu padome Lielbritānijā, kuŗa apvieno šeit kalpojošās luterāņu baznīcas, kā arī sniedz tām finansiālo atbalstu.

INGA PĒTERSONE

“Godināsim un daudzīnāsim latviešu tautasdejas, lai tās mūsu šodien un rītīdienu vieno un saista ar mūsu senatni!” (Baiba Šmita-Kalēja)

2017. gada 4. un 5. novembrī Minsterē norisinājās latviešu tautasdeju nometne jaunā un talantīgā choreografa Māra Konstanta vadībā, kuŗš divu dienu gaŗumā pacietīgi stāstīja, rādīja, sniedza padomus, pamācīja, atbildēja uz jautājumiem – visu par un ap latviešu tautasdeju. Gaidot Latvijas simtgadi, arī ārpus Latvijas dzīvojošie latvieši aktīvi gatavojas nākamā gada lielajam notikumam – XVI Deju svētkiem, kuŗi norisināsies no 2018. gada 30. jūnija līdz 8. jūlijam Rīgā. Tā nu arī mūsu tautasdeju nometne Minsterē tika

aizvadīta gaidāmo XVI Deju svētku zīmē.

Tautasdeju semināra pirmo dienu iesākām ar gandrīz divu stundu gaŗu iesildīšanās treniņstundu, sikāk izzinot un dejojot latviešu tautasdejas pamatsoļus – teciņu, palēcīnu, divsoli, dažādās polkas u.c. Lai arī tautasdejas soļu daudzveidība lielākajai daļai nav vairs noslēpums, tomēr to precīza izdancošana panākama ar lielu darbu un neatlaidību. Dienas turpinājumā choreografs Māris Konstants klātesošajiem dalībniekiem uzstādīja Jāņa Purviņa deju Saimes galds. Lai arī darba pie soļu slīpēšanas daudz, deju jau paspējusi iemānot dancotāju sirsniņās. Burvīgās mūzikas inspirēta, semināra dalībniece un mūzikas pa-



sniedzēja Ilva Stumbaņa-Koehne pārnesa skaisto *Saimes galds* melodiju uz arfas stīgām. Tā nu viena gara un ražena diena, metoties pirmajai tumsai, bija galā. Bet tie jau nebūtu dejojāji, ja arī naktī neturpinātu dancot, šoreiz gan iepazīstot *Lindy hop* un izdejojot improvizētus *Salsa* soļus.

Nākamo semināra dienu iesākām ar īsu un aktīvu iesildīšanās treniņstundu un turpinājām ar XVI Deju svētku lieluzveduma *Māras zeme* diasporas kopām paredzēto deju kolāžu *Saved* *tos*

mājās pie *Daugavas krastiem*, C grupas repertuāra rotaļdeju *Vanags un irbe rotājās* un deju kolāžu *Visi ciema suņi rēja*. Laikam jau lieki piebilst, ka arī šajā dienā stundas netika skaitītas – dejojot prieks un patīkami sirsniņā kopābūšana ņēma virsroku pār nogurumu un sāpošām kājām, rokām un citām līdz šim ķermenī nemantām vietām.

Latviešu tautasdeju nometnē piedalījās Minsteres tautasdeju kopas *Danči* dejojāji, Londonas tautasdeju kopas *Salinieki* dejojā-

jas Kristīne Legzdiņa un Dace Melgalve, otrajā dienā pievienojoties *Miladeko* vadītajai Laumai Leišovnikai.

Pavadījumu spēlēja mūsu lieliskā koncertmeistare Vineta Jukone, kuŗu, iespējams, nākotnē jau biežāk redzēsīm tautasdeju kopas *Danči* iknedēļas deju nodarbībās, par ko dejojājiem būtu neizsakāmi liels prieks!

Projektu atbalsta Valsts kultūrkapitāla fonds, Latviešu Nacionālais kultūras centrs, Latviešu Centrs Minsterē.



## LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Noliecam galvu  
mūsu varoņu priekšā  
Lāčplēša dienas svinības 2017

## Uzrunu pie Brīvības pieminekļa saka Valsts prezidents Raimonds Vējonis

“Kaŗavīrs ir profesija. Cīnīties par savu valsti – tas ir aicinājums. Vienalga, ar darbiem, ar vārdiem, ar klusējošu ticību vai vienkārši skaidru un gudru skatu uz dzīvi. To var katrs, un mūsdienu nemierīgajos laikos es katru no jums aicinu – iestāties par Latviju,” uzrunā Nacionālo bruņoto spēku (NBS) un Iekšlietu ministrijas vienību militārajā parādē par godu Lāčplēša dienai pie Brīvības pieminekļa sacīja Valsts prezidents Raimonds Vējonis. “Militārajā ziņā mēs nekad vēl neesam bijuši tik stipri un droši. Šogad mūsu NBS līdzās ir stājušies vēl arī NATO daudznacionālā bataljona kaŗavīri. Tāda palīdzība nav pašsaprotama. Tikai tad varam aicināt citus iestāties par mums, ja paši esam gatavi nosargāt savu brīvību ar visiem spēkiem,” uzsvēra prezidents. “Tāpat kā pirms gadsimta Latvijas brīvību palīdzēja izcīnīt gan igauņi un poļu kaŗavīri, gan angļi un franči kaŗakuģi, tā arī šodien uzticamu sabiedroto atbalsts ir neatsverams, piebilda prezidents. “Šodien ir Latvijas varoņu diena. Šeit un tagad es noliecu galvu mūsu varoņu priekšā. To priekšā, kuŗi pirmie pulcējās zem Latvijas karogiem pirms vairāk nekā simt gadiem. To drosmīgo sievu un vīru priekšā, kuŗi ir gatavi atdot savu dzīvību par dārgāko, kas mums tagad ir – par Latviju,” sacīja Valsts prezidents. Viņš atgādināja, ka šodien atceramies 1919. gada novembri, kad “tūkstošiem brīvprātīgo pieteicās palīgā Rīgas aizstāvjiem. Viņus toreiz iedvesmoja drosme un ticība jaunās Latvijas armijai un tās pirmajiem panākumiem, soli pa solim atkarot jauno valsti no svešajām armijām”.

Ik gadu 11. novembrī, Lāčplēša dienā, visā Latvijā tiek iedegtas neskaitāmas sveces, pieminot Latvijas valsts armijas uzvaru pār Rietumkrievijas brīvprātīgo armiju jeb tā saukto Bermonta kaŗaspēku 1919. gada 11. novembrī. Pieminot šo notikumu, Lāčplēša dienā ar dažādiem patriotiska rakstura sarīkojumiem tiek godināti Latvijas brīvības cīnītāji. Lāčplēša dienas svinības šogad sākās ar Oikumenisko dievkalpojumu Doma baznīcā Rīgā un visās lielākajās pilsētās Latvijā. Pēc tam Rīgā notika vainagu nolikšanas ceremonija Rīgas Brāļu kapos un pie pulkveža Oskara Kalpaka pieminekļa. Lūkumā pie Brīvības pieminekļa varēja vērot Latvijas Republikas Nacionālo bruņoto spēku un Iekšlietu ministrijas vienību militāro parādi, ko apmeklēja valsts augstākās amatpersonas, un pie Rīgas pils – svinīgo godasardzes maiņu.



## Vainagu nolikšana Brāļu kapos



## Brašs ir kaŗavīru solis parādē

Bruņotos spēkus parādē pārstāvēja Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas, Stāba bataljona, Sauszemes spēku kājnieku brigādes, Jūras spēku flotiles, Gaisa spēku aviācijas bāzes un Zemessardzes vienības, kā arī bruņoto spēku orķestris, kuŗš rūpējās par mūzikālo noformējumu. Parādi pārstāvēja arī Iekšlietu ministrijas pārraudzībā esošās Robežsardzes, Valsts policijas un Valsts un ugunsdzēsības un glābšanas dienesta vienības. Parādi komandēja Jūras spēku flotiles komandieris flotiles admirālis Ingus Vizulis, bet pieņēma valsts bruņotā spēka augstākais vadonis Valsts prezidents Raimonds Vējonis. Parādē piedalījās aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis (ZZS). Parādi ar savu klātbūtni pagodināja arī citas valsts augstas amatpersonas.

Savukārt vakarā tūkstošiem cilvēku devās uz Daugavmalu, lai pie Rīgas pils noliktu svečites.



Arī šogad Lāčplēša dienā Latvijas Nacionālais vēstures muzejs (LNVM) piedāvāja plašu svētku programmu apmeklētājiem muzeja ekspozīciju un izstāžu zaļu mājvietā Rīgā, Brīvības bulvārī 32.

Tradicionāli ik gadu tikai vienu dienu, 11. novembrī, muzejs izstāda īpašu apbalvojumu – vienīgo zināmo pilno Lāčplēša Kaŗa ordeņa komplektu (I, II un III šķiras ordenis), ko par cīņām Neatkarības kaŗā saņēmis ģenerālis Jānis Balodis (1882–1965).



Arī Latvijas Televīzija saviem skatītājiem piedāvāja īpašu svētku programmu ar izcilām filmām, militāro parādi, kā arī reportāžām no Latvijas pilsētām, lai ikviens varētu dzīvot līdzīgu,

kā svētkus svin visā valstī – doties lāpu gājienos, dziedot, dedzinot svečites un citos veidos godinot brīvības cīnītāju piemiņu. Vakara programmā bija pirmizrāde – režisora Viestura Kairiša drāma “Melānijas chronika”.

Īpašs koncerts Lāčplēša dienā notika Rīgas Domā, piedaloties Valsts Akadēmiskajam korim *Latvija*, orķestrim *Rīga*, solistiem Kristīnei Gailitei, Ievai Paršai, Sergejam Jēgeram, Krišjānim Norvelim un diriģentam Valdim Butānam. Tika atskaņots Georga Pelēča *Latvju rekviems (Requiem Latviensis)*.

Latviešu biedrības Lielajā zālē notika ikgadējais latviešu dziesminieku koncerts, kuŗā piedalījās dziesminieki un jaunā Austrāliju paaudze, kuŗai tuvas tautasdziesmas un latviešu autoru dziesmas. Koncertā latviešu dziesminieki izpildīja gan pašu radītas dziesmas, gan arī latviešu tautasdziesmas un to apdares, taču neizpalika arī Austrāliju iemīļotā mūzikas autora Imanta Kalniņa dziesmas. Mūzikā ietverti, skanēja dzejnieku darbi.



Vairāki simti cilvēku Lāčplēša dienā devās lāpu gājienā No Rīgas Brāļu kapiem līdz Brīvības piemineklim. Gājienā piedalījās pārsvarā jauni cilvēki, taču bija arī ģimenes ar maziem bērniem ratiņos. Dziedāja latviešu dziesmas, priekšā tika nests valsts karogs. Līdzīgi lāpu gājieni, godinot Brīvības cīņās kritušos Latvijas kaŗavīrus, notika arī Rēzeknē, Liepājā, Daugavpilī, Jūrmalā, Talsos u. c.

\*\*\*

Baltijas Asamblejas balva  
mākslā – Laimai Slavai

Baltijas Asamblejas (BA) balva ir dibināta 1994. gadā, un to ieguvuši daudzi pazīstami kultūras, zinātnes un mākslas jomas darbinieki. Šogad Baltijas Asamblejas balva mākslā tika pasniegta Mākslas zinātniecei un redaktorei Laimai Slavai svinīgā ceremonijā Igaunijas galvaspilsētā Tallinā. Balva piešķirta par izcilo profesionālo ieguldījumu mākslas zinātnes teorijas attīstībā un grāmatu izdevniecības jomā, veicinot Latvijas kultūras atpazīstamību arī starptautiskā līmenī.



Balva literātūrā piešķirta lietuviešu dzejniekam, esejistam un tulkotājam Vladam Brazjūnam par poētisko ieguldījumu, savos darbos pievērsoties baltiešu pasaules redzējumam un latviešu, lietuviešu un citu valodu lingvistiskajam mantojumam, kā arī tulkojumiem un izciliem starp-

## VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

**UKRAINA.** 2017. gada 10. novembrī vēstnieks Juris Poikāns un Latvijas aizsardzības atašejs Ēriks Naglis rīkoja svinīgu pieņemšanu vēstniecībā, pieminot varoņus, kas cīnījās par Latvijas brīvību. Uz sarīkojumu bija uzaicināti Ukrainas Aizsardzības ministrijas pārstāvji, Ukrainas Bruņoto spēku pārstāvji, Ukrainas Nacionālās gvardes pārstāvji, kā arī citu valstu aizsardzības atašeji. Vēstnieks Juris Poikāns ukraiņu valodā pastāstīja viesiem Lāčplēša dienas rašanās vēsturi, kā arī par tās svinēšanas tradīcijām: “Viena no pazīstamākajām Lāčplēša dienas tradīcijām ir sveču aizdedzināšana pie Rīgas pils mūra 11. novembra krastmalā.” Aizsardzības atašejam Ērikam Naglim šis bija pirmais sarīkojums, strādājot Latvijas vēstniecībā Ukrainā. Savā uzrunā Ēriks Naglis atzīmēja, ka redz saikni starp tiem notikumiem, kas risinājušies Latvijā 1919. gadā, kad latvieši cīnījās par savu valsts brīvību, un tiem notikumiem, kuri tagad norisinās Ukrainas austrumos.

**VĀCIJA.** 13. novembrī Latvijas vēstniecībā Berlīnē atklāta Rīgā dzimušā amerikāņu mākslinieka Iljas Lipkina personālizstāde. Izstādi mākslinieka klātbūtnē ar uzrunu atklāja Latvijas vēstniece Vācijā Inga Skujiņa. Rīgā dzimušā, Ņujorkā uzaugušā un šobrīd Berlīnē dzīvojošā Ilja Lipkina izstādē aplūkojamas fotogrāfijas ar grafiti uz Purvciema namu sienām, kur mākslinieks ir piedzimis un dzīvojis līdz 1989. gadam, tuvplānā kadrēts jauna zēna sejas foto un lielveikalu ķēdes iepirkumu maisiņš. Savā praksē Ilja Lipkins regulāri lieto dažādas fotografēšanas tehnikas saistībā ar saviem izvēlētajiem tematiem; šai gadījumā tas ir analogais uzņemšanas process un melnbaltā drukā.

**IGAUNIJA.** 11. novembrī Pērnavas Centrālajā bibliotēkā vēstnieks Raimonds Jansons kopā ar Pērnavas pilsētas mēru Romeku Krosenkranīsu atklāja Latvijas nedēļu Pērnavā. Atklāšanas ceremonijas ietvaros uzstājās vokālā grupa *Latvian Voices* un Jūrmalas mūzikas skolas kokļu ansamblis, tika atklāta fotoizstāde “Brīnišķā Latvija”. 11. novembra vakarā vēstnieks rīkoja pieņemšanu par godu Latvijas nedēļai Pērnavā un valsts svētkiem, vienlaikus ieskandinot abas valstis vienojošos vēstures notikumus – Latvijas un Igaunijas valstu simtgades.

**LUKSEMBURGA.** 11. novembrī Latvijas vēstniece Luksemburgā (ar rezidenci Hāgā) Ilze Rūse piedalījās asociācijas *Luksemburga – Latvija* un goda konsula Anrī Dīderiha (*Henri Diederich*) organizētajā sarīkojumā par godu Latvijas Republikas Neatkarības pasludināšanas 99. gadadienai. Uzrunājot klātesošos, vēstniece sacīja: “Patriotisms ir iekodēts katra cilvēka ikdienas vērtību sistēmā, kas tiek veidota caur mūsu vēstures pieredzi, identitāti un valodu, piederību savai valstij. Lai gan ar lentītēm pie atloka apliecinām patriotismu novembrī, tā ir attieksme, kuŗu nēsājam līdzī ikdienā.” Ī. Rūse pasniedza atzinības rakstus profesoram – Luksemburgas Filharmonijas diriģentam – Karlo Janam (*Carlo Jans*), kuŗš sniedzis būtisku ieguldījumu Latvijas Mūzikas akadēmijas un tās studentu sadarbības stiprināšanai ar Luksemburgas Konservatoriju un Filharmoniju, un Latvijas goda konsulam Luksemburgā Anrī Dīdericham par pašizlīdzīgu atbalsta sniegšanu Latvijas valstspiederīgajiem un ekonomiskās sadarbības veicināšanu, kas ir stiprinājusi valstu divpusējās attiecības.

**BALTKRIEVIJA.** 10. novembrī Jankas Kupalas Valsts literātūras muzejā Latvijas vēstnieks Baltkrievijā Dr. Mārtiņš Virsis un Jankas Kupalas Valsts literātūras muzeja direktora vietniece Natalja Stribuļskaja atklāja izstādi “Divi Jāņi. Satikšanās Minskā”. Izstāde atspoguļo latviešu dzejnieka, kultūras darbinieka un politiķa Raiņa saistību ar baltkrievu kultūru un viņa draudzību ar ievērojamāko baltkrievu dzejnieku Janku Kupalu. Uzrunā vēstnieks M. Virsis iepazīstināja izstādes apmeklētājus ar Raiņa dzīves gaitu, sakot, ka dzejnieks jau kopš bērnības bija pazīstams ar baltkrievu valodu un kultūru. Pēc vēstnieka domām, Rainis un Janku Kupalu vienoja ideālists un ticība humānisma idejām. Izstādes atklāšanā klātesošos uzrunāja Memoriālu muzeju apvienības direktore Rita Meinerte un Raiņa un Aspazijas muzeja vadītāja Zanda Rozenberga. R. Meinerte sacīja, ka Raiņa un Jankas Kupalas tikšanās notika 1926. gada novembrī Minskā. Rainis apmeklēja Minsku pēc Baltkrievu kultūras institūta aicinājuma, lai piedalītos akadēmiskajā konferencē par baltkrievu pareizrakstības un alfabēta jautājumiem.

tautiskajiem projektiem mūsdienas dzejas jomā. Savukārt ar balvu zinātnē šogad godināts zinātnieks, pētnieks un Igaunijas Ģenoma centra dibinātājs Andress Metspalu (*Andres Metspalu*) par novatorisko un plašo ieguldījumu genas tehnoloģiju un molekulārās diagnostikas jomā.

\*\*\*

Tapis vidoestāsts  
par Sprici Paegli –  
Latvijas valsts dibinātāju

Sagaidot Latvijas valsts simtgadi, ar Valsts kultūrkapitāla fonda un Siguldas novada pašvaldības



atbalstu tapusi dokumentāla filma par vienu no Latvijas valsts proklamētājiem – Sprici Paegli (1876 – 1962).

(Turpinājums 4. lpp.)



## LAIKU UN VIETU MIJĀS



FRANKS GORDONS

# “Oktobra simtgade” viņiem sarāvās čokurā

## VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Vladimirs Putins, var teikt, staigā uz pirkstgaliem, tiklīdz runa ir par “Oktobra simtgadi” un visu, kas saistīts ar šo 1917. gada boļševiku apvērsumu Petrogradā.

Jā, šī gada 7. novembrī Maskavas Sarkanajā laukumā tika rīkota diezgan pieticīga parāde, bet te sakars nebija vis ar “Lielo Oktobri”, bet ar to, ka Staļins 1941. gadā, kad Vērmachta divīzijas sasniedza Maskavas pievārti un šur tur darbaļaudis tajā cerīgi gaidīja “vācu fašistiskos iebrocējus” (par to aizliegts iepikstēties pat tagad), lika soļot gar Kremli nupat iesauktajiem kaŗavīriem, kuŗi, parādei beidzoties, kājām aizgāja uz visai tuvo fronti. Šim notikumam par godu pēdējos gados Putina Krievijā tiek rīkota parāde, kuŗā piedalās kaŗeivji, tēŗpti tā laika ziemas šinēļos. Ne vārda par “Lielo Oktobra revolūciju”, tikai par “svēto Tēvijas kaŗu”.

Neilgi pirms “Lielā Oktobra”: simtgades Putina preses sekretārs Dmitrijs Peskovs, valsts galvai

vistuvāk stāvošā persona, paziņoja: “Kremli nekādi sarīkojumi šajā sakarībā nav paredzēti”. Un kad žurnālisti apvaicājas, kāpēc tika pieņemts šāds lēmums, Peskovs izbrīnījās un atbildēja: “Sakarā ar ko tas būtu jāsvin, paskaidrojiet man. Es ne visai izpratu jūsu jautājumu.”

Lūk, kā! Ledus auksta attieksme pret “lielāko notikumu cilvēces vēsturē”, turklāt to paŗ prezidentu runasvīrs.

Jau pasirmo kādreizējo “oktobrēnu” bars sacēla milzu brēķu, un Putinam nācās kaut kā izlocties. Viņš puda cerību, ka “mūsu sabiedrība uztvers šo datumu kā mudinājumu pārvarēt lūzumu, kas sašķēla mūsu zemi kā savstarpējas piedošanas simbolu, uztverot Tēvzemes vēsturi tādu, kāda tā ir – ar tās dižajām uzvarām un traģiskajām lappusēm”.

Acīmredzot ar šādu “mierinošu un cilvēcīgu” minētas simtgades interpretāciju nepietika, un Krievijas nabaga “nacionālajam līderim” nācās vien vērsties pie simtgadei veltīto (neoficiālo) sa-

rikojumu dalībniekiem ar īpašu apsveikumu telegrammas (!) veidā: “Vēsturiskie, drāmatiskie 1917. gada notikumi ir neatņemama, sarežģīta mūsu vēstures daļa. Revolūcijai bija milzīga nozīme Krievijas un visas pasaules attīstībā, daudzējādā veidā noiecot XX gadsimta politisko, ekonomisko un sociālo ainu.”

Nu, ko. Maskavā un Pēterburgā imperiskie nacionālisti 7. novembrī sarīkoja t. s. “Krievu maršus”, nesot ne jau sarkanos, bet baltmelnidzeltenos Romanovu dinastijas karogus. Sergeja Kurgināna vadītās “imperisko komunistu” organizācijas “*Sutj vremeņi*” (Laika būtība) paspārnē klubs “Sofija”, kuŗa iniciatori bija mūsu vecā paziņa Tatjana Ždanoka un odiozais itālietis Džuzeppe Keza, pulcināja ciemiņus no ārvalstīm (tostarp no Latvijas) uz diskusiju “Kreīšās alternatīvas Eiropai”. Pasaules presē tas vispār netika pamanīts...

Toties daudzi ārvalstu analītiķi, var teikt, ausījās, kad uzzināja, ka Krievijas komunistiskās partijas

CK sekretārs Sergejs Obuchovs pieļāva iespēju izvākt Ļeņina mūmiju no mauzoleja un apglabāt to kapos, kā pienākas – ar vienu vienīgu noteikumu: šāds lēmums jāpieņem pašam Krievijas prezidentam kopā ar abām parlamenta palātām... un arī UNESCO, jo Ļeņina mauzolejs (kopā ar saturu!) skaitās pasaules kultūras mantojums Sarkanā laukuma ansambļa ietvaros.

Bet ir viens notikums, kas ieiegan Krievijas vēsturē, gan “starp- tautiskajā aprītē”, atstājot pilnīgi ēnā “Oktobra simtgadi”, kuŗa, var teikt, sarāvusies čokurā: 30. oktobrī prezidents Putins Maskavā atklāja monumentālu “Sēru sienu”, kas veltīta politisko represiju upuŗu piemiņai. Tas ir varens un iespaidīgs memoriāls ar atvērumiem – nišām, kuŗos cilvēks var ieiet, apliecinot dalību sēras par neskaitāmajiem represiju upuŗiem. Prezidents Putins nostājās vienā no atvērumiem, un blakusesošajā nostājās Maskavas un visas Krievzemes patriarchs Kirills.

Savā runā Putins teica, ka “Sēru siena” ir “grandiozs, satriecošs monuments(...) Tas vērsas pie mūsu sirdsapziņas, jūtām, liekot apzināties represiju periodu, just līdzti to upuŗiem. Krievijas prezidents raksturoja represijas kā “visas tautas traģēdiju” un “skarbu triecienu kultūrai”. Un vēl: “Pret katru varēja izvirzīt safantazētas un absolūti absurdas apsūdzības, miljoniem cilvēku pasludināja par tautas ienaidniekiem.”

Putins aicināja visus “balstīties uz uzticības un stabilitātes vērtībām” (acīmredzot domādams par prezidenta vēlēšanām nākamā gada martā).

Acīmredzot mums ir darišana ar jaunu paradigmu, kuŗa pārvelk svītru visam, ko iemieso “Lielais Oktobris”. Krievija, ko vada bijušais čekas apakšpulkvedis, tagad ir konservatīva, imperiska valsts, kuŗa – jau drīzāk XIX gadsimta garā – lūko paplašināt savu ietekmes sfēru, atmetot visu specifiski “padomisko”.



KĀRLIS STREIPS

Latvijā rit svētku nedēļa. Aizvadītajā sestdienā svinējam Lāčplēšu dienu, pieminot 1919. gada notikumus, kad latviešu spēki ar artilērijas palīdzību no franču un britu kaŗakuģiem Rīgas jūras līcī no mūsu valsts galvaspilsētas padzina tā dēvēto Rietumkrievijas Brīvprātīgo armiju, kuŗu komandēja Pāvels Bermonts-Avalovs. Kāpēc Lāčplēšu diena? Tam ir divi iemesli. Pirmkārt, neilgi pēc minētajām cīņām Kārlis Skalbe rakstīja, ka tās esot salīdzināmas ar leģendārā Lāčplēša pēdējo cīņu pret Melno bruņinieku Andreja Pumpura eposā, zaldātiem demonstrējot “Lāčplēša garu.” Otrkārt, Latvijas Satversmes sapulcei nākamajā gadā pēc cīņām nodibināja Lāčplēša kaŗa ordeni, kas tika piešķirts kaŗavīriem, kuŗi kaujās bija izrādījuši īpašu drosmi. Pirmos septiņus ordenus piešķīra vēl pirms Lāčplēša ordeņa statūtu apstiprināšanas, kopumā laika gaitā tos saņēma 2145 personas un viena iestāde – Verdenas cietokšņa (Francijā) aizstāvjiem kaŗa laikā. 322 ordeni tika pasniegti ārzemniekiem, tajā skaitā pēdējos ordenus piešķīra Polijas maršalam Juzefam Pilsudskim un Itālijas premjērmīnīstram Benito Musolini, krietni pirms viņš kļuva par visai barbarisku diktatoru. Sākumā 11. novembris tika svinēts kā Lāčplēša Kaŗa ordeņa svētku diena. 1928. gada 11. novembrī, kad vairs nebija neviena, kam sniegt ordeni, tā kļuva par armijas svētku dienu, ko plaši svinēja armijas garnizonos ar parādēm, mielastiem, izrādēm, koncertiem. Pēc Kārla Ulmaņa apvērsuma šī diena ieguva

daudz grandiozāku nosaukumu – Armijas, Lāčplēša Kaŗa ordeņa kavalieŗu, kaŗa invalidu un Brīvības kaŗa dalībnieku svētki. Lieki teikt, ka Padomju okupācijas laikā nekāda Lāčplēšu dienas svinēšana nenotika. Tikai 1988. gadā tauta iedibināja tradīciju, kuŗa turpinās vēl šobaltdien – pie Rīgas pils mūriem aizdedzināt svečītes, lai pieminētu un godinātu kaŗā bojāgājušos. 1989. gada 10. novembrī tolaik LPSR Augstākā padome to noteica par atceres dienu – Lāčplēšu jeb Varoņu piemiņas dienu, godinot tos Lāčplēša ordeņa kavalierus, kuŗi vēl bija dzīvi (pēdējais kavalieris Arvīds Lauris aizgāja Mūžībā 2003. gada augustā 102 gadu vecumā Amerikā). Savukārt 1990. gada oktobrī Augstākā padome apstiprināja likumu par svētku, atceres un svināmām dienām, nosakot, ka 11. novembrī tiek pieminēti Latvijas atbrīvošanas kaŗā kritušie kaŗavīri, kas, protams, ir krietni plašāks jēdziens par Lāčplēša ordeņa kaŗavīriem.

Nākamgad – mūsu valsts Simtgade. Tai jau labu laiku sparīgi gatavojamies. Tīmekļa vietnē *lv100.lv* var atrast sarīkojumu pilnu sarakstu, tur ir informācija par valsts finansējumu nākamajam un turpmākiem gadiem, jo Simtgade tiks svinēta ne tikai viena gada ietvaros. Aprēķināts, ka svētku kulminācijai nākamā gada 18. novembrī būs vajadzīgs 2,1 miljons eiro valsts naudiņas. Nākamgad vasarā būs lielie Dziesmu un deju svētki, īpašas programmas būs Latvijas mūzejos, koncertzālēs un citur. Grupiņa aktīvistu jau labu laiku

piestrādājusi pie maršruta izveidošanas, lai cilvēki varētu apstāgāt visu Latvijas robežu, atsevišķi izveidota trase motociklistiem un velosipēdistiem. Vārdu sakot, iespējas būs visdažādākās, jau tagad varam paredzēt, ka salūts 18. novembra vakarā būs nūdien grandiozs.

Latvijas tauta savas valsts Simtgadi var sagaidīt ar lepnumu, kā arī ar lielāku drošības apziņu nekā tas bija tad, kad valsts neatkarība tika proklamēta. Bija vajadzīgi vairāki gadi, lai mūsu valsti iztūŗitu no iebrocējiem pēc Pirmā pasaules kaŗa, un pagāja tikai nieka 22 gadi, kad krievu lācis atkal izstiepa

savas ķetnas un Latvija tika okupēta no jauna. Šobrīd atjaunotās valsts posms bijis gaŗāks nekā pirmās brīvvalsts posms, turklāt tagad esam pasaules spēcīgākās militārās alianses NATO sastāvdaļa. Šogad Lāčplēšu dienas parādē pie Brīvības pieminekļa lepni soļoja ne tikai mūsējie, bet arī kaŗeivji no sabiedroto valstīm, kuŗi patlaban dislocēti Latvijā. Te pat viņi arī paliks, iekams mūsu kaimiņvalsts neatteiksies no agresijas Austrumeiropā un citur pasaulē. Starpkāŗu laikā Baltijas valstu nespēja vienoties par kopēju aizsardzību, iespējams, partnerībā

ar Somiju, galu galā izmaksāja bargu cenu. Patlaban mums ir 27 partnervalstis, un katra no tām ir solījusies steigties palīgā, ja tas kļūš nepieciešams.

Nenovērtēsim pārāk zemu to, ko mūsu tauta šajos 100 gados un ilgāk ir sasniegusi – divas reizes izdevās nomest no ārpuses uzspiestas važas, divreiz izdevās izveidot savu valsti. Kā tā tika pārvaldīta toreiz un kā tā tiek pārvaldīta patlaban, tas ir cits jautājums, negāciju netrūkst. Šajā svētku nedēļā pieminēsim mūsu tautas varoņus un vienosimies kopējā vēlējumā – Saules mūžu Tev, Latvijā!

## SVĒTKI



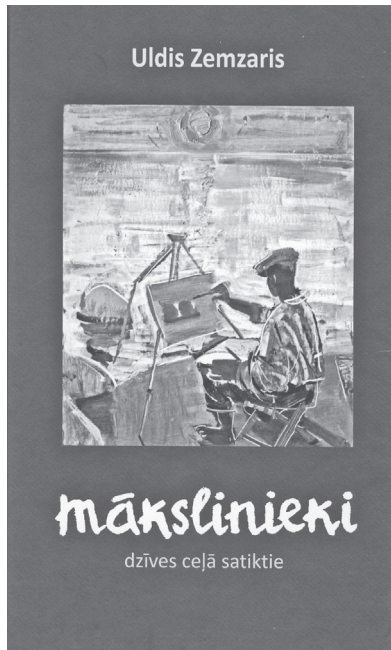
Foto: Imants Urtāns

# Skats atpakaļ un uz priekšu

Uldis Zemzaris, *Mākslinieki dzīves ceļā satiktie*, vērojumi un atskārsmes Latvju gleznotāju atcerei, kas padomju varas gadus pārlaida dzimtenē, izdota apgāda SIA VESTA-LK serijā "Laika grāmata", 2017. g., 296 lpp.



EDUARDS SILKALNS



Mellužnieks Uldis Zemzaris (dz. 1928. g.) savā bērībā sajūsmīnāties par vācu okupācijas laikā avīzē *Tēvija* turpinājumos publicēto Anšlava Eglīša romānu *Homo novus*. Izpratne par sapņoto mākslas dzīvi viņam un viņa draugiem veidojusies tieši no šī romāna varoņiem. Par Eglīti viņš raksta, ka tas, "būdam gleznotājs", kas vēl pirms kara beidzis Mākslas akadēmiju, bija pārsteidzoši pārtapis par sprāgu rakstītāju, iegūdam populāritāti jau ar pirmo romānu *Līgavu mednieki* (*Mākslinieki*, 16. lpp.) Salīdzinādam savu mākslas dzīves gājumu ar diviem ievērojamiem priekštečiem, Zemzaris raksta: "Jānis Jaunsudrabiņš un Anšlavs Eglītis gleznošanu pameta par labu rakstniecībai, bet man tomēr pietrūka drosmes un izlēmības." (155.) Tad nu ir sakarīgi, ka *Latviešu rakstniecībā biografijas* (1. izd., 1991. g.) Zemzaris nosaukts par gleznotāju un rakstnieku, kurmet abi iepriekšminētie vairs tikai par – rakstniekiem.

Zemzaņa ilggadējā apgrozīšanās vizuālo mākslinieku saimē – līdzās gleznošanai viņš bijis arī grāmatu ilustrators un teātra dekorators jeb scēnografs – jaunajā grāmatā saskanīgi apvienojas ar jau kopš 1961. gada ievērinātajām iemaņām vārdu mākslā, tāpēc tas, ko viņš tur stāsta un kā viņš to izstāsta, ir labā kvalitātīvā līdzsvarā.

Pēc pirmajām nodaļām, kur autors pastāsta par sevis paša dzīves ceļa sākumu, mācībām Mākslas vidusskolā un studijām Mākslas akadēmijā, viņš fokusē arvien vairāk uz grāmatas apakštitulā pieteiktajiem dzīves ceļā satiktajiem. Brīvā stāstījumā, atraisīti un neschēmātiski viņš raksturo gan viņu mākslas pārliecību, gan mākslinieciskos veikumus, gan cilvēciskas īpašības. Grāmatas izskaņā, nodaļā ar virsrakstu *Spīcās sentences*, viņš sakopojis daudz savu mākslas kollēgu reiz noklausītu spilgtus izteicienus, bet tādi iestrādāti arī vairākviet atmiņu pamattekstā.

Grāmata visvairāk uzrunās padomju laiku Latvijā izdzīvojušus mākslas cienītājus, kas kādus no

notēlotajiem māksliniekiem būs redzējuši, vismaz pa gabalu, vai skatījuši viņus televīzijā vai apmeklējuši viņu darbu izstādes. Tomēr ar patiesu baudu un interesi grāmatā varēs ieiet arī tādi lasītāji, kas no tur notēlotā laikmeta un vides atradušies patālāk.

Par padomju laiku neko būtiski jaunu autors nepasaka, bet vai tad vispār par to palicis kaut kas, kas vēl nebūtu pateikts? Nacionāli domājoša cilvēka vērojumi tekstā izkaisīti taisni tiktāl, lai tie nekļūtu uzmācīgi. Lasām: "Vajadzēja prast izlikties lojālam, sarunās būt piesardzīgam un visos lūgumrakstos vai isajās biografijās norādīt savu proletārisko izcelsmi." (20.) Citur: "Paklausība atmaksājās. Ja prata pareizi runāt, varēja kļūt par profesoru." (65.)

Toties par indivīdiem Zemzaris daudzviet izsakās jo spilgti. Gleznotājs Boriss Bērziņš par savu gaidāmo nāvi izteicies: "Interesanti, kā tas notiks." Vai tā nav gluži vienreizēja attieksme? Šķistu, ka vairumam cilvēku no miršanas bail, kamēr daži neizbēgamo galu sagaida varonīgi. Bet ziņkārrot par to, kāds tad tas miršanas process īsti izvērtiesies, – nu neticami! – Ne visi raksturojumi ir pozitīvi. Slavenais Dailis teātra Eduards Smilģis esot "nelabi odis", un smakas dēļ daudzi no viņa vairājušies. Paliiek gan nepateikts, vai smakas cēlonis bijis alkohola patēriņš vai kas cits un vai smakošana bijusi bieža vai tikai dažkārtēja. – Izcilo gobelēnistu Rūdolfu Heimrātu studiju gados Mākslas akadēmijā pratusi "savaldzināt un apprecēt gados vecāka keramikas fakultātes studente Frīda Dreimane, kuŗa gan izskata ziņā ar Rūdi nevarēja sacensties. Viņai bija iegarena šķautņaina seja un pagaŗš deguns..."

Dažas Zemzaņa apcerēto mākslinieku atziņas ir kā asprātīgas, tā arī informatīvas un nodrīgas. Eduards Kalniņš, piemēram, pamāca, ka "glezna ir pabeigta tad, kad mākslinieks vairs nezina, ko darīt." Kārlis Brencēns izskaidro atšķirību starp franču gleznotājiem Manē un Monē, kuŗus mazāk viedi mākslas pazinēji bieži sajauc. Manē, lūk, esot bijis pēdējais ar akadēmijas izglītību, bet Monē jau autodidakts.

Lasītājiem no vecās trimdas un arī jaunākā laika repatriantiem no turienes simpatiska šķitīs autora izvēle, pat par padomju laiku runājot, Rīgas ielas nosaukt to tagadējos vai pirmā Latvijas neatkarības perioda vārdos. Nav arī visā grāmatā neviena paša tulkošana vai netulkota krievu izteiciena (kādu netrūka manis recenzētājā Arno Jundzes romānā *Sarkanais dzīvsudrabs*, par ko lasiet nākamnedēļ.) Saskarsmes punktu ar ārzemju jeb "klaida" (282.) latviešiem grāmatā maz. Beigu daļā, kur pamata vielu papildina daži Zemzaņa gadu gaitā sacerēti jubileju raksti, pieminēts ilgus gadus Austrijā dzīvojušais un tur arī mirušais tukumnieks Kārlis Neilis. Atzīmēta Bruno Celmiņa piedalīšanās ar dažiem darbiem izstādē 1989. gadā Viktorijas mākslas galerijā Melburnā un arī Latviešu centrā Toronto.

Par mūsu autora ģimenisko dzīvi lasāmas pavisam skopas norādes. Viņa pirmā dzīvesbiedre bijusi slavenā valodnieka, profesora Jāņa Endzelīna meita Līvija. Jāpiemin vēl divi kuriozi. – Pretī grāmatas titullapai skatāms fotoattēls ar pierakstu apakšā "Miļie, neaizmirstamie vecmeistari Indriķis Zeberīņš, Kārlis Miesnieks, Artūrs Bērnieks, Teodors Zaļkalns." Ar saviem kupla-



Rīgas Grāmatu svētkos 21. oktobrī, grāmatas iznākšanas dienā, kopā ar dzīvesbiedri Ilzi

jiem sirmajiem matiem un baltajām bārdām viņi visi četri cits citam izskatās stipri līdzīgi. Vai tīša jokošanās, pamāžošanās? Kuriozos ieskaitīt gribas arī grāmatas virsrakstu. Ilgāku laiku dzīvojot Latvijā, pierod jau pie krievu teiktā "spasibo boļšoi" (paldies liels), pie veikaliem, kas piedāvā "sieru Krievijas", un pie ceļrāžiem, kas norāda uz "staciju Melluži". Un kāpēc gan grāmatas

nosaukumā vārdu secība nevarēja būt "dzīves ceļā satiktie mākslinieki"?

No Ulza Zemzaņa krāsām bagātā atskata uz visu pagājušo katrs lasītājs lai pats izvēlas savu pievilcīgāko pērli vai garšīgāko rozīni! Man visīpatāko sajūtu deva Borisa Bērziņa skats priekšup: "Interesanti, kā tas notiks".

Grāmatu varat iegādāties, arī sazinoties ar redakciju.

Zemessargs Tevi un Latviju sargā brīvprātīgi ziedodams sevi.  
**ZIEDOSIM Tēvzemes mēnesī**

[WWW.ZEMESSARGAM.LV](http://WWW.ZEMESSARGAM.LV)

ienāc un ziedo

Visas Latvijā iznākušās grāmatas varat iegādāties pie **LIELĀKĀ** grāmatu tirgotāja

**"LATVIJAS GRĀMATA"**



SIA "L. Grāmata"  
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050  
Tāl. +371 67223294  
Tālrunis +371 67227248  
E-pasts: [lgramata@lgramata.lv](mailto:lgramata@lgramata.lv)

RAKSTIET, ZVANIET, UN GRĀMATAS JUMS PIESŪTĪS PA PASTU



# Kā sargājam savu valsti?

Latvijas valsts Bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš intervijā Ligitai Kovtunai

**Kā jūtaties novembrī, Latvijas svētku mēnesī?**

Priecīgs un pacīlāts, un aicinu visus būt īpaši priecīgiem, jo novembris taču ir tas mēnesis, kad svinam pašus svarīgākos svētkus, mēnesis, kad dibināta mūsu valsts, kad pieminam Lāčplēšus. Pēc tradīcijas kopā ar Stāba darbiniekiem un zemessargiem Daugavmalā iedēdzām svečītes pie prezidenta pils. Novembris ir arī pārdomu mēnesis, kad apceram gan savu saistību ar Latvijas vēsturi, gan varbūt vairāk nekā citkārt domājam par nākotni.

**Pats esat dzimis Sibīrijā.**

Jā, manus vecākus kopā ar manu vecāko brāli izveda 1949. gadā. Tēvs bija atgriezies no Leģiona, no 19. divīzijas, kur bija instruktors, viņš tolaik strādāja Talsu aprinķa ģimnazijā par fizikas un matemātikas skolotāju. Māte nāca no Latgales, lietuviete pēc tautības, taču pilnībā asimilējusies, jo viņas ģimene Latvijā dzīvojuši no seniem laikiem. Piedzimu Tomskas apgabalā, Latvijā atgriezāties 1957. gadā.

**Cilvēku prieku un optimismu, protams, vairo apziņa, ka esam aizsargāti. Cik spēcīgi ir Latvijas Bruņotie spēki?**

Profesionālajā ziņā vērtējami ļoti augstu, un tas nav tikai mūsu pašu lepns vērtējums – to apliecina mūsu sabiedrotie, NATO vadība, ES mums uztic atbildīgus uzdevumus militārajā jomā, kas saistīti ar Vidusjūras un Ziemeļafrikas reģioniem. Nākamgad, kā bija plānots, būsīm sasnieguši zināmos 2% no IKP valsts aizsardzībai, taču jau tagad ir piešķirts vairāk finanču līdzekļu, ko apgūstam, iegādājoties jaunu ekipējumu, atjaunojot tehniku utt. Ir arī jāsaprot, ka 25 gadus pēc Latvijas atjaunošanas nevar sagaidīt strauju uzplaukumu, ja Bruņoto spēku attīstība diemžēl nav tikusi pienācīgi atbalstīta. Kad 1991. gadā izveidojām Zemessardzi un 1994. gadā aizsardzības spēki kļuva par bruņotajiem spēkiem, īstenībā sākām no nulles. Atšķirībā no daudzām Austrumeiropas valstīm, kam tomēr bija kāds “mantojums”. Arī šā 2% minimuma būs par maz, lai visaugstākajā līmenī nodrošinātu infrastruktūru, bruņojumu, kas ir ļoti dārgs, lai visaugstākajā kvalitātē sagatavotu personālu. Taču tas neizslēdz faktu, ka esam pilnībā gatavi aizsargāt Latviju ar to, kas ir mūsu rīcībā – mēs esam gatavi! Ir tikai jāpaplašina mūsu iespējas, lai karavīri būtu vēl labāk apmācīti, ekipēti, motivēti un līdz ar to vēl lielāka pārlicība tautā, ka valsts ir aizsargāta.

**2007. gadā Saeima pieņēma lēmumu atteikties no obligātā karadienesta un pāriet uz profesionālo armiju, taču diskusijas vēl turpinās. Jūsu viedoklis?**

Varu argumentēt, kāpēc šobrīd nevajag obligāto karadienestu, un mans viedoklis ir balstīts arī personiskā pieredzē kopš tā laika, kad atjaunotajā Latvijā sāka to īstenot. Proti, laikā no 1992. līdz 1997. gadam biju Dobeles rajonā atbildīgs par iesaukumu un skaidri redzēju, ka “obligātums” nestrādā. Valstī kopumā tolaik armijā nonāca tikai 12% no tā



**Leonīds Kalniņš: “Visiem latviešiem visos kontinentos novēlu pozitīvi, ar degsmi raudzīties nākotnē un vienmēr atcerēties, ka jums ir sava Latvija, kur joprojām runā latviešu valodā, kur ir brīnišķīga daba un cilvēki, kas prot strādāt savas valsts labā un prot to aizsargāt.”**

iedzīvotāju skaita, kas bija pakļauti iesaukumam. Un šie 12% uzskatāmi par signālu no Latvijas sabiedrības, ka šādā veidā, es pat teiktu, represīvā, labs rezultāts nav iespējams. Un vēl – pats svarīgākais arguments – finansiālais. Tātad ir vajadzīgs Saeimas lēmums par obligāto karadienestu valstī, kam attiecīgi seko uzdevums valdībai paredzēt iespaidīgus budžeta līdzekļus tā nodrošināšanai. Turklāt vēl laiks un līdzekļi, lai apmācītu virsniekus un instruktorus utt. Šobrīd nav pieļaujams, ka tiktu samazināti līdzekļi Zemessardzei, Bruņoto spēku plānotajai attīstībai saskaņā ar mūsu apņemšanos NATO priekšā par dalību starptautiskajās operācijās. Vispār esmu pārliecināts Zemessardzes kā brīvprātīgas struktūras patriots, jo tikai uz brīvprātības principiem varam iegūt kvalitatīvu papildinājumu Latvijas sargiem. To arī pierāda pilsoniskā līdzdalība Zemessardzē, kas turklāt ik gadu par 10% atjauno savas rindas. Šogad līdz 1. novembrim tās papildinājušās ar 700 jauniem zemessargiem. Šai struktūrā darbības laiks ir vidēji astoņi gadi (kamēr obligātā karadienestā –10 mēneši), ik gadu notiek 30 dienu nometnes, kur zemessargi profesionāli



NBS komandieris, apmeklējot mācības “Northern Strike”, tiekas ar Latvijas gaisa atbalsta kontrolieriem // Foto: Gatis Indrevics

skolotu un pieredzējušu instruktoru vadībā apgūst kaujas prasmes.

**Kā valstī norit rekrutēšanās Bruņotajos spēkos?**

Ar prieku varu paziņot, ka rekrutēšanās plāns tiek izpildīts, ir pozitīva “bilance” – no Bruņotajiem spēkiem atvaļinām trīs reizes mazāk karavīru un virsnieku nekā uzņemam. Valstī tomēr ir liels sabiedrības atbalsts šai ziņai, neraugoties uz “demografisko bedri”, kādā esam nonākuši. Liels palīdz visiem tiem, kas savu lab-

**UZZIŅAI**

**Leonīds Kalniņš** dzimis 1957. gada 13. februārī Tomskas apgabalā, toreizējā PSRS. No 1964. līdz 1975. gadam mācījies Dobeles 1. vidusskolā. No 1975. līdz 1979. gadam Viļņas Augstākajā pretgaisa aizsardzības karaskolā ieguvis automatiskās vadības sistēmas inženiera kvalifikāciju. No 1987. līdz 1990. gadam Charokovas Kaŗa inženieru akadēmija. 2005. gadā Mācību vadības pavēlniecības (MVP) Izglītības pielīdzināšanas komisija atzīst, ka Leonīda Kalniņa militārā izglītība atbilst stāba vecākā virsnieka izglītības līmenim. Vēlāk vadības un ģenerālstāba virsnieka kurss ASV Armijas vadības un ģenerālstāba kolledžā, Augstākā komandējošā sastāva kurss Baltijas aizsardzības kolledžā.

Militārā darba pieredze. 1997. gadā sāk darbu Zemessardzes 51. bataljonā – sākotnēji ir tā sakaru grupas dežurants, vēlāk – Apgādes nodaļas priekšnieks. 2003. gada sākumā kļūst par Izlūku mācību centra komandieri. No 2003. līdz 2005. gadam dienējis Mācību vadības pavēlniecībā. NATO stāba virsnieku plānošanas kurss. No 2005. līdz 2009. gadam – Zemessardzes stāba Operatīvās plānošanas pārvaldes priekšnieka amatā. No 2009. gada līdz apstiprināšanai Zemessardzes komandiera amatā 2011. gadā dienējis Zemessardzes stāba un Operatīvās pārvaldes priekšnieka amatā. 2016. gada augustā iecelts NBS Apvienotā stāba priekšnieka amatā. 2016. gada novembrī virzīts NBS komandiera amatam. 2016. gada 22. decembrī Saeima Leonīdu Kalniņu apstiprināja par NBS komandieri, pienākumus sāka pildīt 2017. gada 27. janvārī.

Apbalvojumi: Aizsardzības ministrijas piemiņas medaļa “Sekmējot Latvijas dalību NATO” (2005), Viestura ordenis (2008), Aizsardzības ministrijas Goda raksts (2015).

klājību izvēlējušies būvēt un samērot ar Latvijas valsts aizstāvēšanas ideju!

**Cik daudz daļā dzimuma pārstāvju ir mūsu Bruņotajos spēkos?**

Apskaujami daudz – 16% bruņotajos spēkos un ap 18% Zemessardzē. Daudzās citās valstīs šis skaits ir zem 10% un pat tiek īstenotas speciālas programmas, lai to palielinātu. Mēs šai ziņā īstenībā nedarām neko, un pats fakts liecina, ka mūsu zemē valda patiesa dzimumu līdztiesība. Galu galā arī 50% vadošo amatu valstī ir sievietes rokās.

Mana pieredze arī liecina, ka daļā dzimuma klātbūtne mobilizē, ievieš lielāku iekšējo kārtību.

kam rūp valsts labklājība un drošība.

**Novembrī mēs pie krūtīm piespraužam sarkanbaltsarkanās lentītes. Kādas ir jūsu izjūtas, ieraugot melnbrūnās Georga lentītes pie “tautiešu” svārku atlokiem un automašīnu antenām?**

Ne tās labākās! Galvenais, ka izpratne par šīs lentītes nozīmi ir kļuvusi pilnīgi acgārna. Savulaik Juŗa Krustu taču saņēma arī Latvijas brīvības cīnītāji 1918. – 1919. gadā, un tam bija pilnīgi cita jēga. Šodien Georga lentīšu valkātāji it kā vēlas demonstrēt, ka viņiem nav saikņu ar Latvijas valsti, ka viņi te jūtas sveši. Varbūt kādam ir kāds personisks aizvainojums, cits akli uzticējies masīvajai propagandai, kas gāžas no Austrumu kaimiņa puses. Vai tiešām demonstratīvi nēsājot šo lentīti, cilvēks grib parādīt, ka atbalsta citas valsts brutālo ārpolitiku un imperiskos mērķus? Zēl, bet šie cilvēki, šķiet, ir zaudēti Latvijas sabiedrībai un atteikušies kopā ar mums celt tās labklājību.

**Krievijas propagandas pirmā un jutīgākā mērķauditorija ir t. s. krievu skolas Latvijā. Ko dara Bruņotie spēki, lai dotu pretsparu?**

Mēs izvēlamies neagresīvu metodi – daudz dodamies pie skolu jauniešiem, tostarp arī uz mazākumtautību skolām, kam pieskaitāmas arī minētās krievu skolas. Mēs stāstām, skaidrojam, ko dara Latvijas Bruņotie spēki, kādi ir pavalstnieku uzdevumi un pienākumi pret savu valsti. Un runājam arī par vienkāršu un patiesu dzimtenes mīlestību. Katrā ziņā rosinām domāt un saprast, ka šī ir tā vieta uz pasaules, kur būvēt savu un savas valsts labklājību.

**Jūsu vēlējums Valsts svētkos?**

Visiem latviešiem visos kontinentos novēlu pozitīvi, ar degsmi raudzīties nākotnē un vienmēr atcerēties, ka jums ir sava Latvija, kur joprojām runā latviešu valodā, kur ir brīnišķīga daba un cilvēki, kas prot strādāt savas valsts labā un prot to aizsargāt.

## ACULIECINIEKA ATMIŅAS

Patstāvīga Latvijas valsts piedzima  
1918. gada 17. novembrī

FRIDRICHS ZOMMERS VASARIETIS

Šinī rakstā gribu pastāstīt par drāmatisko brīdi 18 vīru komitejas sēdē, kurā turpināja spriest par patstāvīgas Latvijas valsts dibināšanu.

Kā Krievijas armijas atvaļināts virsnieks, 1918. gada martā atgriezās Rīgā, kur vēl valdīja vācu okupācijas vara. Kā Demokrātu partijas centrālkomitejas loceklis tūlīt atjaunoju sakarus ar partijas vadošiem biedriem, kuŗi darbojās pagrīdē, tāpat kā visas citas partijas okupācijas laikā. Dabūju zināt, ka Rīgā klusumā darbojas 18 vīru komiteja, kuŗas uzdevums bija dibināt patstāvīgu Latvijas valsti. Jāpiezīmē, ka pēc cara gāšanas latviešu politiķi prasīja Valsts Domē atzīt Latviju kā autonomu republiku Federatīvajā Krievijā. Kad šo prasību deklarēja Valsts Domē, plaši pazīstamais kreisi noskaņots publicists Miļukovs iesaucās: “Tad jau arī samojediem būs jādod autonomija!” Minētā komiteja sastāvēja no politisko partiju delegātiem, kuŗu skaits bija noteikts proporcionāli biedru skaitam partijās, kāds bija reģistrēts pirms vācu okupācijas. Lielākais skaits bija Sociāldemokrātiskām partijām un Zemnieku savienībai, bet pārējiem pa pāris delegātiem.

Man ieteica pulcēt bijušos latviešu kaŗavīru savienības biedrus un raudzīt no sava vidus delegātus 18 vīru komitejai. Bijušo Krievijas armijas kaŗavīru pulcēšanās okupācijas laikā bija ārkārtīgi riskanta, tāpēc delegātus ievēlēt varēja tikai sazināšanās kārtībā.

Tā kā es biju šīs lietas iniciators un sazināšanās vadītājs, tad arī visi izteicās, ka delegāta pienākumus jāuzņemas man pašam.

Cik atminu, pirmo reizi 18 vīru komitejas sēdē piedalījās augusta mēnesī. Šinī un arī visās turpmākajās sēdēs partijas reklamēja un aizstāvēja savas “platformas,” t.i., principus, kādai iekārtai jābūt dibināmai Latvijas valstij. Pilsonisko partiju “platformās” nebija principiālu pretrīnību, tās drīz vien tika apvienotas, turpretim sociāldemokrātu partiju “platformas” bija sociālistiskas, tāpēc nebija pieņemamas pilsoniskām partijām, tāpat kā pilsonisko partiju “platforma” nebija pieņemama sociāldemokrātiem. Ne viena, ne otra puse negribēja atkāpties no savas “platformas”, oratoru daiļrunība nespēja principiālos šķēršļus nogludināt.

Pa to laiku jaunizgudrotie amerikāņu tanki pārrāva līdz šim neredzamo Hindenburga frontes līniju rietumos un līdz šim neuzvaramā vācu armija sāka atkāpties neatvairāmo tanku priekšā. Vācu militārā vara bija salauzta. Vācu tauta, kaŗā noasiņojusi, trūcīgas barības dēļ panikusi, sacēlās pret kareivīgā ķeizara varu un prasīja mieru. Iebiedēts no cara Nikolaja II likteņa, vācu ķeizars Vilhelms II aizbēga uz Holandi. Vācijas valsts bija sabrukusi.

Rietumu sabiedrotie pavēlēja visu vācu kaŗaspēku izvākt no Krievijas. Atbrīvojušās no cara gubernatora un vācu okupācijas varas, agrākās patstāvīgās valstis – Somija, Polija, Lietuva, Gruzija, Armēnija un citas atjaunoja savu pirms simt un vairāk gadiem zaudēto patstāvību. Šim piemēram sekoja arī citas augstāku kultūras līmeni sasniegušas tautas – Igaunija, Baltkrievija, Moldāvija un beidzot arī Latvija. Visas šīs valstis reģistrēja Miera konference Versalā, un vēlāk tās tika atzītas no visām pasaules valstīm.

Patstāvīgas Latvijas valsts proklamēšana notika vēlāk par citām pirmām kārtām tāpēc, ka caur Rīgu no Krievijas lēnā gaitā virzījās vācu armija, kas attaisnoja okupācijas varas darbības turpināšanu Latvijas robežās, turklāt šo okupāciju atbalstīja un tajā darbojās daudz bijušo

des. Politiķus sāka uztraukt jautājums, kas notiks pie mums, kad vācieši būs izvākušies, bet mums vēl nebūs nodibināta sava pašu valdība?

Ar šādām domām aizņēmti, 17. novembrī 18 vīru komiteja atkal sanāca uz apspriedi Rīgas Amatnieku krājaizdevu kases telpās. Lai pārliecinātu pretējo pusi, partijām lika uzstāties saviem labākajiem oratoriem. Man atmiņā palikušas Sociāldemokrātu adv. Mendera un Zemnieku savienības adv. Freivalda lieliskās runas.

Kā iepriekšējā, tā arī šai sanāksmē “pilsoņi” vairs neprasiņa savas “platformas” atzīšanu, bet lika priekšā atstāt valsts iekārtas noteikšanu ievēlamai satversmes sapulcei. Sociāldemokrāti tam piekrita, zinādami, ka vispārējās vēlēšanās “pilsoņiem” būs noteicošs vairākums. Tāpēc viņi pastāvēja uz to, lai 18 vīru komiteja vienotos par tādu “platformu”,



Fridrichs Zommers Vasarietis

M. Valtera balss pie izejas durvīm. Stiprā balsī viņš teica, ka gribot vēl runāt, nevienu ārā nelaidīšot, iekams nebūs viņu uzklaušījuši. Sacēlās kņada. Daži sauca, ka izrunāts jau diezgan, citi piekrita, lai runānot. Galu galā vienojās noklausīties, ko dr. Valters teikšot un apstājās ap viņu puslokā pret durvīm. M. Valters lūdza visus apsēsties savās vietās un pats ieņēma vietu pie galda. Kad klusums bija iestājies, pēc īsa pārdomu brīža M. Valters lēniem, uzsvērtiem vārdiem stāstīja par liktenīgiem brīžiem vairāku tautu vēsturē, kad tās vēl nebija sapratušas notikumu vēsturisko nozīmi, bet savstarpējā naidā un strīdos palaiduši gaŗām iespēju nostāties uz laimīgas nākotnes ceļa, vai arī nav spējušas turēties pretī ienaidnieka uzbrukumam. Tādas tautas zaudēja savu patstāvību, un viņu vietas ieņēma nacionāli stipras, vienprātīgas tautas. “Vēsturiski izšķirošs brīdis tagad pienācis arī

mums, latviešiem! Ja mēs turēsim savas partijas intereses augstāk par visas tautas interesēm, tad arī mēs, līdzīgi minētām tautām, palaidīsim gaŗām iespēju nostāties uz laimīgas nākotnes ceļa un izniksim nacionāli stiprāko tautu vidū.”

Šī ir vadošā doma M. Valtera runā. Es nespēju to atstāstīt iespaidīgi un plašāk, jo esmu pat aizmirsis konkrētos piemērus un tautas, kuŗi tika minēti viņa runā. Runā visi noklausījās dziļā nopietnībā. Kad M. Valtera pēdējie vārdi bija izskanējuši, visi sastinguši klusēja. Tad piecēlās sociāldemokrātu līderis dr. P. Kalniņš un aicināja sev līdzīgu savas frakcijas biedrus. Zāles vienā stūrī viņi noturēja apspriedi. Pārējie delegāti palika savās vietās, it kā kaut ko gaidīdami. Bija jau arī ko gaidīt, jo sociāldemokrāti nebija aizgājuši projām, tie apspriedās šeit pat zālē, tādēļ varēja sagaidīt no viņiem kaut kādu lēmumu. Pēc neilga laika P. Kalniņš paziņoja – viņa frakcija ir ar mieru, ka tiek proklamēta patstāvīga Latvijas valsts, sociāldemokrāti atbalstīs “pilsoņu” sastādīto valdību tiktāl, cik tā nedarbosies pret strādnieku šķiras interesēm, valsts pamatlikumu izstrādāšanai ievēlama Satversmes sapulce.

Šo paziņojumu visi saņēma ar lielu sajūsmu. Delegāti laimē starojošām acīm spieda cits citam roku. Jaunā Latvijas valsts bija piedzimusī!

Tad arī nolēma proklamēšanas aktu sarīkot jau rīt, 18. novembrī, Pilsētas 2. teātra ēkā un sadalīja savā starpā visus darbus, kas bija veicami līdz svinīgā akta atklāšanai. Man tika uzticēta gādība par kārtību un drošību proklamēšanas akta laikā.

Tādā kārtā mums, latviešiem, jābūt pateicīgiem *dr. phil.* M. Valteram par to, ka viņš vēsturiski kritiskā brīdī prata apvienot latviešu tautas politiskos vadoņus vienam kopīgam lielam mērķim – Latvijas valsts nodibināšanai.

Rīgā, 1965. gada martā



Mikēlis Valters

Baltijas muižnieku, kuŗi cerēja ar tās palīdzību saglabāt savu virskundzību Latvijā un Igaunijā. Otrkārt, vainīgi bijām mēs paši, pārāk ilgi turēdami katrs uz savas “platformas”.

Pienāca 17. oktobris. Kaimiņos Igaunijā, Lietuvā, Baltkrievijā jau darbojās nacionālas valdības. Versaļas miera konference steidzināja vāciešus atstāt okupētās teritorijas. Arī vācieši lēnā garā likvidēja savas liekās iestā-

kuŗā būtu ievēroti sociāldemokrātiskie principi un šīs kopīgās “platformas” noteikumi būtu saistoši “pilsoņiem” pie valsts Satversmes izstrādāšanas.

Vienošanās atkal netika panākta, apspriedi slēdza, partiju delegāti atvadījās nospiegtā garastāvoklī, izteikdami viens otram nožēlu, ka atkal nekas netika panākts.

Klusumu pārtrauca Zemnieku savienības delegāta *dr. phil.*



Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502  
marketing@leta.lv  
+371 – 672 225 09  
www.leta.lv

**LETA**  
nacionālā informācijas aģentūra



# “Kamoliņš” un “Dūdalnieki” viesosies Brazīlijā

MĀRIS PŪLIS

Atsaucoties Dienvidamerikas un Karību Latviešu apvienības (DAKLA) aicinājumam, tautas deju kopa “Kamoliņš” kopā ar folkloras kopu “Dūdalnieki” no 09.11.2017. līdz 21.11.2017. 24 dalībnieku sastāvā dosies uz Brazīliju. Apmeklējot Novaodesas (*Nova Odessa*) un Ižu (*Ijuí*) pilsētas, abas Ziemeļanglijas latviešu mākslinieciskās kopas uzstāsies, vadīs un piedalīsies diskusijās par folkloru un dzīvi diasporā un kopā ar Brazīlijā dzīvojošajiem tautiešiem svinēs Latvijas Republikas proklamēšanas 99. gadadienu 18. novembrī.

Tautas deju kopa “Kamoliņš” (vad. Māris Pūlis) ir vecākā ārpus Latvijas darbojošā deju kopa, kas bez pārtraukuma aktīvi uzstājas kopš dibināšanas 1950. gadā Ziemeļanglijas pilsētā Lidsā (*Leeds*). Jau kopš izveidošanas deju kopas mērķis ir bijis izkopt etnografiskās tautas dejas, un tas netiek aizmirsts arī šobrīd. Pirmais dejojātāju koncerts ārpus Lielbritānijas notika 1956. gadā Sicīlijā, un no tā laika deju kopa ir viesojusies daudzviet pasaulē. Pēdējo gadu nozīmīgāko “Kamoliņa” apmeklēto vietu vidū īpaši jāizceļ Sibīrija, kur kopīgi ar folkloras kopu “Dūdalnieki” dejojātji uzstājās Omskā, Krasnojarskā un Augšbēros. Deju kopa regulāri piedalās Vispārējos latviešu Dziesmu un Deju svētkos, kā arī kultūras sarīkojumos Lielbritānijā un citās Eiropas valstīs.

“Dūdalnieki” ir latviešu folkloras kopa no Ziemeļanglijas, kuŗa Raimonda Dāles vadībā kopā



Sadraudzības sarīkojumā Mansfeldā (*Mansfield*) kopā ar “Jauno Jāņu orķestri”



dzied, spēlē un danco jau no 1983. gada. Grupa svin latviešu gadskārtas un piedalās dažādos sarīkojumos, koncertē arī ārpus regulāri piedalās folkloras festivālā *Baltica* Latvijā. “Dūdalnieku” dalībnieku senči nāk no dažādiem Latvijas novadiem,

tā ļaujot kopai svešumā pārstāvēt visu Latviju. Kopa dzied un spēlē melodijas no Kurzemes krasta līdz Latgales austrumu robežai, kā arī melodijas, kuŗas ir pierakstītas ārpus Latvijas robežām. 2017. gadā iznāca kopas piektais albums “Svešu zemi staigādams”.



Brazīlijas Latviešu Kultūras apvienības biedri

Novaodesā latvieši ir sākuši iebraukt jau kopš 1906. gada. Laika gaitā ir dibinātas vairākas latviešu organizācijas, kuŗas nu jau savu darbību ir pārtraukušas, toties 1979. gadā savu darbību uzsāka Brazīlijas Latviešu Kultūras apvienība, kuŗa joprojām turpina rūpēties par latviešu kultūras pieejamību Brazīlijā.

Ižu latvieši ir sākuši iebraukt kopš 1892. gada, bet Ižu Latviešu Kultūras centrs tika dibināts 1987. gadā.

1989. gadā tika dibināta pirmā latviešu tautas deju kopa Brazīlijā “Staburags”. Kopš 2004. gada “Staburaga” vadītājs ir Sandro Roberto Medeiros un tajā dejo 24 dejojātji (11 vīrieši un 13 sievietes). “Staburags” regulāri piedalās tautas deju festivālos Brazīlijā un Argentīnā. 2014. gadā pirmo reizi arī viesojās Latvijā, kur tikās ar kultūras ministri Daci Melbārdi, piedalījās Jaunjelgavas pilsētas svētkos un uz-

laboja savu deju prasmi pie tautas deju kopas “Dancis”.

Šobrīd Ižu darbojas arī pusaudžu deju kopa “Jautrais pāris” un bērnu deju kopa “Kipari”.

Mēs pateicamies mūsu draugiem – Daugavas Vanagu Anglijas fondam, Lidsas un Bradfordas Daugavas Vanagiem, Latviešu izglītības fondam Lielbritānijā, Latviešu Nacionālajai padomei Lielbritānijā un Pasaules brīvo latviešu apvienībai, kuŗi atbalsta mūs, un ceram uz turpmāku sadarbību, vienojot diasporas latviešus un izrādot mūsu tautas kultūru un tradīcijas pasaulē.

#### Web resursi

[facebook.com/KamolinsDancers](https://www.facebook.com/KamolinsDancers)  
[www.bradforddvc.co.uk](http://www.bradforddvc.co.uk)

[www.dudalnieki.co.uk](http://www.dudalnieki.co.uk)  
[facebook.com/Dudalnieki](https://www.facebook.com/Dudalnieki)

[www.letoniabrasil.org](http://www.letoniabrasil.org)  
[facebook.com/LetoniaBrasil](https://www.facebook.com/LetoniaBrasil)  
[facebook.com/grupostaburags](https://www.facebook.com/grupostaburags)

## Sirsnīgi un skanīgi pavadītas gadskārtējās Somugru dienas

Un nu jau ceturto gadu pēc kārtas somugru tautu dienas notika Latvijā (4. un 5. oktobrī) ar centrālo norises vietu Rīgas Latviešu biedrības (RLB) namā. Ja pirmajiem svētkiem tika atvēlēta viena diena *Māmuļā*, tad jau nākamajiem divas dienas Rīgā – Turaidā – Kolkā, pērn trīs dienas Rīgā – Cēsīs – Ventspilī, bet šogad divas dienas Rīgā un Staicele. Dalībnieku pārstāvēniecība nāca no Igaunijas, Ungārijas un, protams, Latvijas. Jāteic, ka Igaunijā ir īpašs valsts atbalsts somugru tautu pētījumiem un dažādām ar to saistītām iniciatīvām. Lai aktualizētu somugru tautu kultūras mantojuma pētniecību un kopšanu, Igaunijā katru gadu oktobrī notiek somugru *Radu tautu dienas* (*Hõimupäevad*), un nu jau ceturto gadu *Asociācija Fenno Ugria* (ar tās direktori Vīa Kadi Raudalainenu (*Vīia-Kadi Raudalainen*) priekšgalā) piedāvā skaistu un daudzveidīgu kultūras programmu sarīkojumam Latvijā. Somugru tautu dienas Latvijā notiek sadarbībā ar Līvodu It /Līvu (Lībiešu) savienību, vadītāja Ieva Ernštreite, somugru tautu vēstniecībām Latvijā (Igaunija, Somija, Ungārija) un aktīvu Ungārijas goda konsules Arianas Župikas līdzdalību.

Maz vietu pasaulē, kur šodien iespējams baudīt somugru kultūru, taču nu Latvija par tādu ir kļuvusi. Un Rīgas Latviešu biedrības namā *Somugru dienu 2017* viesus

un dalībniekus skanīgi sagaidīja koklētāja Rozīte Katrīna Spīča un Dina Liepa, kā arī choreografs Ernests Spīčs un tautas mūzikante Aiga Auziņa. Sarīkojuma noskaņā visi tika *ievirzīti* ar *Tõnu Seilenthal* fotoizstādi par Lenarta Meri organizētajiem pētījumiem somugru tautu ciemos un starptautiskā plenēra *Līvzeme 2017* mākslinieku darbu ekspozīciju *Baltajā zālē*. Par gleznotāju plenēru, kas nu jau vairākus gadus noris Mazirbē, ir savs skatījums Ungārijas goda konsulei Latvijā Arianai Župikai: ... *saglabāt gleznās lībiešu kultūru, vidi (mājas, pagalmus, laivas, jūru un mežus), pašus lībiešus un viņu pēctečus portretējot – tāda ir šo plenēru ideja, bet tā autore un pasākumu kuratore ir māksliniece Agnija Ģērmane. Sākumā plenēra dalībnieki bija Agnijas labi draugi un paziņas – visi profesionāli mākslinieki. Tā kā draugu loks mākslinieku vidē viņai ir plašs, uz plenēru tika aicināti arī mākslinieki no Igaunijas un Lietuvas, vēlāk nāca klāt arī mākslinieki no Ungārijas, Somijas un citām valstīm... Ar Mazirbes (Līvzemes) plenēru tā rīkotājiem ir tālejošas ieceres, taču tas jau ir cits stāsts.*

Bet krāšņajā *Līgo zālē* pēc svinīgi nodziedātās līvu (lībiešu) lūgšanas klātesošos sveica RLB Valdes locekle Skaidrīte Naumova, Igaunijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijā Teniss Nirks (*Tõnis Nirk*), Ungārijas



Setu ansambļa dalībnieces un Jānis Brikmānis

vēstniecības Latvijā pilnvarotā lietvede Kinga Šimona, Somijas vēstniecības Latvijā konsule Anne Hāvisto (*Anne Haavisto*), Asociācijas *Fenno – Ugria* konsultants Jāks Prozes (*Jaak Prozes*), starptautiskā mākslas plenēra *Līvzeme 2017* organizātores māksliniece Agnija Ģērmane un biedrības *Rāndalist* valdes priekšsēde *Veronika Millere*.

Savus sveicienus atsūtīja Igaunijas Kultūras ministrijas Mazākumtautību kultūras padomes loceklis Juris Žīgurs – somugru svētki Latvijā ir viņa izauklēta un izlolota ideja.

Ļoti mājīgā un pretimnākošā noskaņojumā notika zinātnisko priekšlasījumu pēcpusdienu, kuŗu

vadīja igauņu un latviešu tautas mūzikas pētniece un izpildītāja Leanne Barbo. Šogad zinātnieki (etnomūzikologi) iepazīstināja ar somugru tautu tradicionālo dziedāšanu un līdztekus savam stāstījumam paši arī skandēja senās dziesmas, īpašu uzmanību ar to izpelnījās PhD Katalīna Lāzāre (*Lázár Katalin*) no Ungārijas, vēstot un demonstrējot ungāru tradicionālo dziedāšanu. Zigurds Ete (*Latvija*) iepazīstināja ar Dzintara Kļaviņa darbību lībiešu kultūrā.

Priekšlasījumus turpināja koncerts, kuŗā izskanēja vairākas somugru tautu tradicionālās dziedāšanas un mūzicēšanas programmas: līvu (lībiešu) – folkloras kopa “Rēvele”, vadītāja Laura Šmide-

berga (Igaunija); udmurtu un besermeņu – Maria Korepanova (Igaunija), udmurtu – Pāvels Kuterģins un ansamblis “Ošmes” (Igaunija); erzu un mordviešu – PhD Natālija Jermakova (Igaunija); mariešu – Anna Mišina un Kristi Mūlinga (*Kristi Mühling*) (Igaunija); igauņu un ungāru – Katarīna Tirmaste (*Katariina Tirmaste*) un Monika Vāliste (*Monika Vāliste*) (Igaunija); ungāru – PhD Katalīna Lāzāre (*Lázár Katalin*) (Ungārija); setu – folkloras kopa “*Süüdisõsarõ*” (Igaunija).

Visus četrus gadus somugru tautu dienās notikusi nacionālo ēdienu degustēšana. Un arī šogad vēstniecības bija gādājušas – ungāri par gulašu, somi par somu pirāgiem (kas ļoti līdzīgi mūsu sklandraušiem), igauņi par zirņu zupu.

**Kā vērtējat un kādas pārdomas raisa somugru tautu svētku norises Latvijā?** – pajautāju galvenajai rīkotājai RLB Folkloras komisijas vadītājai Margitai Porietei.

... *Interese par pasākumu (visu četru gadu laikā) nav mazinājusies. Gan lektori, gan folkloras kopas atkārtoti brauc uz šo sarīkojumu – ja nepatīktu, tad vienkārši nebrauktu... Manuprāt, viņi novērtē šeit doto iespēju radoši izpausties, improvizēt, ... jo folklorā savā būtībā taču ir improvizācijas māksla. Arī vēstniecības mums uzticas un labprāt atbalsta.*

Inese Raubiške

# VALSTS SVĒTKU PĀRDOMĀM

## Kā pagarināt dzīvi

ROLANDS MARECKIS,  
filologs, tulkotājs

Klāt rudens ar garajām lietām un tumšajiem vakariem, bet skumjas aizklist, kad naktī pavēries zvaigžņu pilnajās debesīs – jā, kad pēdējie ziedi nozied, zvaigznes debesīs uzzied, un tu sajūti sev uz vaiga viņu elpu un kāda prieka lāse dvēselē ielist. Prieks atbrīvo visvairāk, bet kauns arī nekavējas – tas rada stresu, bet varbūt vajag iet prom no televizora un doties ārā uz stadionu, kur jauniesi elektriskajā apgaismojumā spēlē bumbu skolas stadionā. Krievu skola – skaista kā konfekte pēdējos gados kļuvusi; bet ne daudz tālāk Rīgas 62. vidusskola (latviešu) likvidēta, tagad tur iekārtojās trīs nopietnas iestādes: policija, pasts un bibliotēka. Kāds latvietis šajā pašā stadionā sarunājas ar krieviem angļiski...

“Mēs kļūsim kā Malta”, saka meita, kuŗa atgriezies no Itālijas, “nevis kā pilsēta Latgalē, bet kā sala Vidusjūrā.”

“Es pārāk ilgi esmu centusies visiem būt laba”, saka dzejniece Inese Zandere, kuŗa nopirkusi māju Daugavas krastā netālu no Tadenavas. Vieni stāda ozolus Mēmeles krastos, citiem tuvāka Daugava. Pirms kāda laika viņas pārraudzītais žurnāls *Rīgas Laiks* parēģoja, ka Putins glābs Krieviju, bet tagad šis glābējs noslauka kājas slāvu tautu draudzībā. Savukārt

latviešu ticējums – gluži, pretēji – saka: ja tu ej pa šo zemi, tad uzsmaidi tai, – un vislabāk ej ar basām kājām, kā mēs šovasar, stāigājot pa Vidzemes zemes ceļiem, kur Kaķīšu ezers pie Gaiziņa tā mīļi pamurrāja. Tad iegājām Rembates vietējā pamatskolā, kur strādājis pazīstamais pedagogs Jānis Grete, un redzam, ka viņa akmeņu kolekcija pēc nāves iznīcināta, bet mūs iepriecina uzraksts uz sienas:

*No tēva radās Tēvija,  
Bet Brīvība no kā?*

*Mums viņa mūžam jāsarģā.*

Ne karjēra, ne nauda, bet brīvība ir galvenais pasaulē, saka franču filozofs Žans Sartrs. Kāda skolotāja, kas atgriezies no Rumānijas, stāsta, ka Donavas deltā dzīvojošie vecticībnieki ir sabūvējuši savus lūgšanu namus, bet saprot un runā rumāņu valodā, daudzi sevi uzskata par rumāņiem, pamazām integrējas šīs Balkānu tautas vidū, un viņi brīnījās par Latgales staroveriem, kuŗi pieņēmuši Latvijas pilsonību, bet vairumam latviešu kultūra un valoda ir sveša. Bet kultūra jau ir pati dzīve; arī mūsu ornamenti ir sava veida pērle, kas organizē ikvienu, visdemokrātiskākā veidā, bez vārdiem; te arī izpaužas mūsu tautas savdabīgais skaistums.

1654. gadā sākās latviešu aiz-

plūšana no Latgales, un vecticībnieku ienākšana tajā. Viņus vilināja Latgales auglīgā zeme, kas bagāta ar purviem, mežiem, ūdeņiem. Tā Latgali raksturo angļu mūks Pīters Glanvills 1230. – 1240. g., un vēl viņš slavē mūsu senču bezbailību cīņās – “latgaļi ir droši, kareivīgi ļaudis, bet neapvaldīti”. Mēs varam iedomāties, cik traģiska bija šī aiziešana, tauta bija novājināta pēc daudzajiem karjiem, daži autori domā, ka, iespējams, tieši šajā laikā Dvina tika pārsaukta latviskākā vārdā – Daugava, arī no tās vajadzēja atvadīties. Vai līdzīgi nevajadzēja aiziet no saviem austrumu apgabaliem somiem, pēc somu-krievu kara 1939. gadā? Kāds pēdējos gados cītīgi cenšas kontrolēt apkārtni pasauli, kļūstot pats arvien nebrīvāks.

Tava laimīgākā diena ir tava dzimšanas diena, kad Laima tavu likteni liek.

Dēmoni ilgi meklēt meklējuši vietu, kur varētu laimi paslēpt. Varbūt kaut kur Annapurnā Himalajos, vai dziļi jūrā, vai kādā svētajā akā, kur neviens nemeklēs, beidzot pats viedākais teicis, ka laime jāpaslēpj pašā cilvēkā. Ne jau tikai laime – visa tev nepieciešamā informācija ir iekodēta tevī, un nekādi datori nav vajadzīgi, pat lai sajustu gaisā laika garu – *zeitgeist*.

Veidenbaums ar savu dzeju mūs ieveda Eiropā, toties padomju režīms atgriezās atpakaļ Krievijas imperijā, kuŗa bija iekrāsota sarkanos toņos.

Imperiālisti arī šodien dzīvo ar pārliecību, ka viņi jau zina, kā atrisināt citu cilvēku un tautu problēmas.

Grūti saprast, cik tas ir labs vai slikts tonis, bet jau Dostojevskis runāja ar pacilātību par Krievijas kā izredzētās lomu; tās vārdā jānes zināmi upuri, jāizārda mazo tautu ekonomiskā dzīve, jāizliedz valoda, kā mums tuvākajiem – libiešiem un vepsiem, un tā, iesprostoti baudās, viņi zaudē un turpina zaudēt realitātes sajūtu. Reizēm domāju, vai tiešām mēs vēl dzīvojam kokos...

Skaidrība ir klātesoša, bet tavs alkatīgais prāts šajā agrajā rīta stundā vēl nav modies. Kaudzēm gudrības, bet maz domu, jādzīvo ar iedomu.

Kāds mācītājs zvana un stāsta, ka viņš vārdu “maz” izrunā ar garo “ā” – *māz* integrācijas; nacionālās attiecības ir vissarežģītākais, kas var būt, mums ir ne mazums spējīgu cilvēku, bet viņiem jāpāklusē.

Kā vairoto savu spēku, kā celt pašapziņu? Runājot latviski! Bet mēs to darām, runājot kādā citā valodā, tādējādi vairojot viņu spēku, lolojam viņas pārākuma apziņu, kuŗa jau tāpat iet pāri malām. Zāle, kad to plauj, nekliedz; *smert*.

1107. gadā zemgaļi sakauj krievus, tūkstošiem kritušo, daudz gūstekņu; šī uzvara atbalsojās visās kaimiņtautās un ir dzīva caur gadsimtiem mūsu genos. Laikam Dievs mūs ir radījis ar uguni dvēselē. “Dzelzs diezgan, tērauda trūkst” – kas radījis šo tautas parunu? Es teiktu, ka tērauda diezgan, dzelzs trūkst.

Kam par saldu saldēdiens, tas iet un meklē gruntsūdeni.

## ĪSZIŅAS

**Liepājā 9. novembrī 100 gadu jubileja apritēja Annai Almai Valdmanei**, kuŗa pa gaisa pastu saņēma sirsnīgu apsveikumu no Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa, bet klātienē ar ziediem un dāvanu sveica Liepājas pilsētas domes priekšsēdis Uldis Sesks. Liepājā mūža daļa aizritējusi darbā Liepājas Reģionālajā slimnīcā, kas pēc rekonstrukcijas ieguvusi jaunu veidolu.

**Par godu Latvijas 99. dzimšanas dienai no 3. līdz 27. novembrim skatītājus visos valsts reģionos iepriecina IX Etniski stilizētais koncertuzvedums “Dod, Dieviņi!”**, kas ir Latvijas Radio 2 iedvesmots cieņas apliecinājums savai zemei. Tas jau noticis Ogrē, Valmierā, Alūksnē, Ventspilī, Rēzeknē, Cēsis, Tukumā, Liepājā, Jelgavā, Jēkabpilī, bet **24. novembrī** būs Ādažu kultūras centrā, **25. novembrī** – Kālnu kultūras namā Nigrandē, **27. novembrī** un **5. decembrī** – Rīgā, Dailes teātrī. Ar dziesmas, dejas, maģisko spēka vārdu klātbūtni, video un gaismu partitūrām, īpašu skatuves scenogrāfiju koncertuzvedums veidots kā cilvēka dzīves ritējums laika griežos, akcentējot savas zemes, tautas mīlestību un Dieva klātbūtni it visā.

**Daugavpils cietokšņa dārzā svinīgos apstākļos atklātais pieminētais Latvijas armijas Zemgales divīzijas 10. Aizputes kājnieku pulka karavīriem.** Uzcelts 1924. gada 14. novembrī, ar divām granīta plāksnēm – “Atbrīvošanas cīņās 1918-1920 kritušiem 10. Aizputes Kājnieku pulka un bij. 1. Latvijas Strēlnieku bataljona karavīriem” un pulka devīzi: “Tava tauta nezudīs, kad tu iesi mirt par tautu.” Pieminētais atjaunots, pateicoties biedrības “Daugavpils mantojums” (priekšsēdis Jānis Ostrovskis) iniciatīvai, tautas ziedojumiem un pilsētas domes atbalstam.

**Latvijā jau 13. reizi notiek konkurss “Eksporta un inovācijas balva 2017”**, kuŗu rīko Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) un Ekonomikas ministrija. Tika iesniegti 107 pieteikumi no uzņēmumiem visā Latvijā. Uz konkursa 2. kārtu izvirzīti 30 uzņēmumi. Kategorijā “Eksportspējīgākais komersants” mazo komercsabiedrību grupā – 12 uzņēmumi, arī SIA “GLEAR” (īpašnieks Artis Paegle) no Latgales – Jersikas pagasta, kur no kartupeļiem ražo ekoloģiskos čipsus. Tas izvirzīts kā viens no labākajiem arī konkursa kategorijās “Importa aizstājējprodukts” un “Inovativākais produkts”, jo Jersikas čipsi ir nopērkami arī Lietuvā, Igaunijā un Somijā.

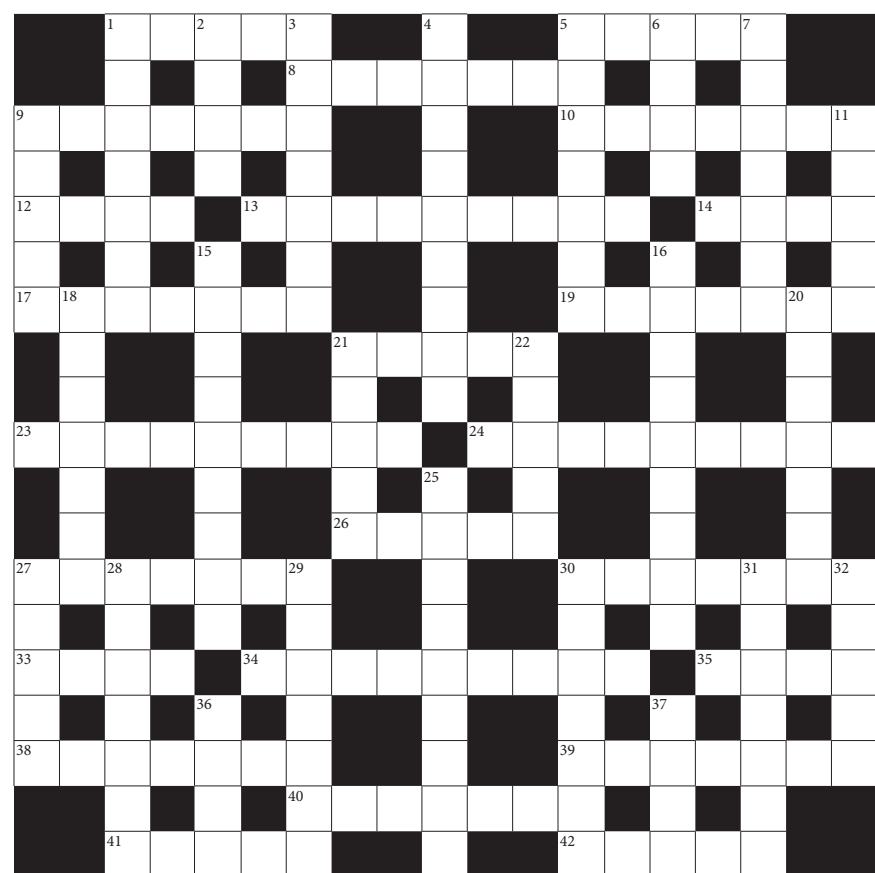
**Cēsu kultūras un tūrisma centra pieteikums “Cēsis – kur senatne satiekas ar nākotni”** atzīts par Eiropas izcilāko tūrisma galamērķi jeb EDEN (*European Destinations of Excellence*) šā gada nacionālajā konkursā “Kultūras tūrisms 2017”. Konkursa vērtēšanas komisijas vadītāja, LIAA Tūrisma departamenta direktore Inese Širava teic, ka aiz Cēsim kā nākamie labākie bija Daugavpils pilsēta ar Marka Rotko mākslas centru un Daugavpils vēsturisko cietoksni, Turaidas vēsturiskais centrs, Limbažu novads ar pieteikumu “Hanzas pilsēta Limbaži” un Tukums “kā pērle Kurzemes vainagā”.

**VAS “Elektroniskie sakari” līdz 18. novembrim realizē patriotisma projektu “Apsveikums Latvijai”**, kur tiek īstenota pasaulē unikālākā sakaru nozares akcija, izmantojot Morzes signālus aplikācijā [www.apsveikumslatvijai.lv](http://www.apsveikumslatvijai.lv), kā veltījumu Latvijas simtgadei. Pirms diviem gadiem pirmajā apsveikumu akcijā Morzes skaņas ierakstīja talantīgais Latvijas pianists Vestards Šimkus un apsveikumu sūtīša-nā iesaistījās 3 861 cilvēks. Šoreiz Morzes ābece skaņas ir veidotas kopā ar bērniem no Andžeja Grauda bungu skolas. Projekta patrons ir vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Kaspars Gerhards, kurš izvēlēties labākos apsveikumus, kas tiks apkopotā speciālā grāmatā kā dāvanai Latvijai.

Īsziņas sagatavoja Valija Berkina

## KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS



mets, kas pēc ticējumiem nes laimi un veiksmi. 16. Ar bitumenu piesūcināts jumta kartons. 18. Spēlējaš torņa pulkstenis. 20. Nemācēt. 21. Žurnāls Latvijā. 22. Aktu zāles augstskolās. 25. Apdzīvota vieta Smiltenes novadā. 27. Kārts, ko izmanto, izpildot akrobātiskus priekšnesumus. 28. Spožākā zvaigzne Ūdensvīra zvaigznājā. 29. Vēsturisks novads Spānijas ziemeļaustrumos. 30. Skatuves māksliniece. 31. Silķveidīgo kārtas zivis. 32. Pilsēta Vācijā, Rūrā. 36. Eiropas un Āzijas robežupe. 37. Virieša vārds (*novembrī*).

**Krustvārdu mīklas (BLNr. 42) atrisinājums**  
**Limēniski.** 7. Penelope. 8. Arlekins. 10. Īrisi. 11. Tesla. 12. Pasakalja. 16. Tenkas. 19. Peseta. 20. Kuldīga. 21. Eseri. 22. Talsi. 23. Fejas. 24. Liepa. 25. Malme. 28. Tirza. 30. Krējums. 31. Grants. 32. Treses. 36. Sanmarino. 40. Ostas. 41. Grīns. 42. Sarajeva. 43. Domkrats.

**Limēniski.** 1. Titāns sengrieķu mitoloģijā. 5. Akūta infekcijas slimība. 8. Kuģa apkalpe. 9. Vēsturisks novads Vācijā. 10. Lieta, parādība vai organisms, kas saglabāties kā palieka no seniem laikiem. 12. Mazalkoholisks dzēriens. 13. Valodniecības nozare. 14. Indiāņu ciltis. 17. Īss zobens (lietojuši persieši, skiti 1. gs. p. m. ē.). 19. Neizpaužams. 21. Ziedkopa. 23. Valsts Dienvidāzijā. 24. Ģipša paveids. 26. Katoļu garīdznieks Francijā. 27. Asa, vircota. 30. Novada centrs Latvijā. 33. Latvie-

šu grāmatizdevējs (1885-1941). 34. Literārā valoda Senajā un Viduslaiku Indijā. 35. Sievietes vārds (*janv*). 38. G. Flobēra romāns. 39. Iespaidis. 40. Nokrāsas. 41. Ventas pieteka. 42. Aizturētas raudas.

**Stateniski.** 1. Stumbra sukulentis. 2. Latviešu aktieris (1895-1973). 3. Možas, žirgtas. 4. Nesteidzīgi gājieni. 5. Pagaidu celtnes. 6. Pilsēta Francijas ziemeļos. 7. Laika mērvienība. 9. Mērinstrumenta sastāvdaļa. 11. Rakstnieka izteiksmes veids. 15. Priekš-

**Stateniski.** 1. Aniss. 2. Kolbas. 3. Renda. 4. Čalma. 5. Ilmāja. 6. Rīmes. 7. Parapets. 9. Salvetes. 13. Klade. 14. Manifests. 15. Testators. 17. Sumatra. 18. Egoisms. 26. Apraksts. 27. Sjēna. 29. Ziedonis. 33. Raizes. 34. Intims. 35. Tauri. 37. Mucas. 38. Rinda. 39. Arkas.

## IN MEMORIAM

## Lai mēs ikviens tā mīlētu Latviju...

Nule, valstssvētku mēnesī, š. g. 5. novembrī Mūžībā aizgāja mūsu uzticamā lasītāja un autore **AINA RODRIQUEZ-MATA** (1918.12.11. – 2017.05.11.). Viņa tik ļoti gribēja savu simtgadi nosvinēt kopā ar Latvijas svētkiem...

Aizvadītajā vasarā saņēmumu viņas pēdējo rakstīto vēstuli: "Ceru, ka būsī arī manā 100. dzimšanas dienā, ko svinēšu kopā ar Latviju un, ja Dievs dos, varbūt Rīgas pili kopā ar Prezidentu un citiem simtgadniekiem. Kaut arī nespēcīga, tomēr vēl kustos, tikai garākus gabalus man jāveic ratiņkrēslā. Bet tik ļoti vēl gribētos redzēt manu dzimto zemi!!!"

Ainu allaž dēvēju par "praktisko patrioti" – kad cilvēks dara to, kas ir viņa spēkos, bet – galvenais – necieš kļu. Kolīdz Latvija bija brīva, Aina bija klāt, un viņas rūpniecības ielas dzīvokli valdīja dzīva rosība – te nāca ne tikai radi un draugi, arī tādas personas, kā zināmais baltiešu draugs, *The Economist* žurnālists Edvards Lūkass, jo – "ieejas kartē" šeit bija krietnums, patriotisms un patiesa dzimtenes mīlestība. Un nevis vārdos izteikta vien – tā bija jā-

pierāda darbos. Aina rādīja piemēru – lai arī pašas ģimene nebija bērniem svētīta, savas 95. dzimšanas dienas svinību viesiem dāvanas vietā viņa aicināja ziedot naudu ģimenēm, kuŗas vēlas bērnus, bet medicīniski iemesli to liedz. Intervijā *Laikam* viņa teica: "Mūsu tautas demogrāfiskā situācija ir traģiska – latviešu tauta izmirst. Dzimst maz bērnu, jo Latvijas latvieši tos nevar atļauties, cilvēki aizbrauc no valsts. Kāda būs mūsu nākotne?! Tie šausmīgie 50 okupācijas gadi ir sabojājuši latviešu raksturu. Diemžēl. Un ko mēs varam sagaidīt, ja skolās nemāca Latvijas vēsturi. Esmu Ulmaņlaiku bērns, un tos gadus atceros kā gadus, kad nepiedzīvojām, piemēram, zagšanu. Durvis mūsu mājās bija neaizslēgtas, un es neatminos, ka jel kas būtu nozagts. Nevaru iedomāties, ka Ulmaņa valdībā kāds ministrs vai cits augsts ierēdnis būtu apzadzies. Pamatskolā jau no 4. klases mācīja Latvijas vēsturi, un es esmu pārliecināta, ka tieši tas mani padarīja par patrioti. Man izskaidroja, ka, 700 gadus būdami vergu tauta, latvieši tomēr saglabājuši savu



kultūru, dabas mīlestību, darba tikumu un no mutes mutē to nodeva tālāk no paaudzes paaudzē. Vai tas nav brīnums?! Un to iespēja viena maza tauta Baltijas jūras krastā, diemžēl vienā sliktā vietā – vienā *crossroad country*, kas pievilinājusi gan krievus, poļus, gan vāciešus un zviedrus. Visi gājuši cauri un pāri. Nu vai nav traģiski!" Mēs visi, kas pazinām Ainu, viņu apbrīnojām – skaista, gudra, sakopta, vienmēr "formā". Kad intervijā vaicāju, kā tas iespējams tik cienījamā vecumā, nodzirkstot skatienam, viņa atbildēja: "Paldies Dieviņam, pašai par lielu pārsteigumu, – fiziski jūtos gluži lieliski! Garīgi – esmu ļoti norūpējusies par Latvijas nākotni. Latviju izpārdod krieviem. Pēc manām domām, likums par uzturēšanās atļaujām pret nekustamā īpašuma

iegādi Latvijā ir pašnāvība. Šobrīd okupē nevis ar tankiem, bet ar naudu, un tas ir briesmīgi. Par to ir sašutuši arī mani draugi Amerikā un Spānijā. Ko es varu darīt?! Rakstu vēstules amatpersonām – tas man dod sirdsmieru, lai gan es, protams, nezinu, vai kāds tās ņem vērā vai ne. Rakstu, kad esmu ļoti laimīga un kad esmu ļoti nelaimīga, rakstu, kad esmu par kaut ko priecīga un kad esmu sašutusi. Kaut kas taču jādara!"

Un tā ikreiz – ikviena saruna aizvērpās nevis par pašas, bet par Latvijas likteni. Par savu grūto dzīves ceļu, kādu pazīst ikviens trimdnieks, Aina nekad nerunāja – tikai uz priekšu!

"Un vēl – ik dienu pateicos Dieviņam, ka viņš man devis raibu, notikumus un pārmaiņām bagātu mūžu. Man dzīvē laimējās satikt brīnišķīgu spāņu vīrieti, kas bija mans vīrs, satikt daudz dažādu tautību draugu, ar dažu labu no viņiem mana draudzība ilgst nu jau 50 gadu un ilgāk. Varu pateikties e-pastam, ka man ir ļoti dzīva sarakste gan ar bijušajiem darbavietniekiem, gan ar latviešu un ārzemju draugiem Madridē un Čikāgā, kur abi ar vīru pavadījām mūsu dzīves interesantākos un laimīgākos gadus."

Kad Ainai jautāju, kāds tad īsti ir viņas lieliskā izskata noslēpums, viņa sev raksturīgajā šķelmīgumā atbildēja: "Divreiz dienā pucēt zobus un nebāzt degunu svešās darīšanās..." Tā, lūk!

Nedziestošs optimisms, gaišums un neapverams garīgais spēks, izpratne, ieinteresētība valsts un cilvēku likteņos bija Ainas *Rodriquez-Matas* raksturotāji.

Viņa no sirds priecātos, ja šādu cilvēku starp latviešiem būtu daudz, daudz... īstenībā – visi!

*Sit tibi terra levis!*

Gaišā piemiņā paturot –  
**Ligita Kovtuna, Brīvās Latvijas izdevēji un redakcija Rīgā**

## SĒRAS

## Mūžībā aizgājusi mūsu mīlā INESE MARGARIETA RUŠENIEKS

Dzimusi 1924. gada 4. jūlijā Jelgavā, Latvijā,  
mirusi 2017. gada 31. oktobrī Enfieldā, Anglijā

*Es izeju tai gaismā,  
kur tālāk nav kur iet.  
Brīvs putns esmu gaisā,  
man kapu nerociet.*  
(Imants Ziedonis)

Par viņu dziļi sēro  
**meita Rūta, dēls Jānis,  
Helena un mazdēls Gabriels**

Izvadīšana no Enfieldas krematorijas 20. novembrī plkst. 14.30

*Cilvēks, kuru mīlējām, vairs nav šaizemē,  
bet gan visur tur, kur mēs viņu pieminam.*  
(Sv. Antonius)

Mīlestībā un dziļā pateicībā atvadāmies no  
mīlās sievas, mātes, vecmāmiņas

## MARIJAS ELIZABETES SPOĢES (dz. ARNTZ)



Dzimusi 1924. gada 3. septembrī Reinbergā, Lejasreīnā,  
mirusi 2017. gada 5. novembrī Minsterē

**Alberts  
Toms un Eva  
Anselms, Betīna un Jānis  
Veronika  
Roberts un Anda  
Raimonds un Kristiāne, Terēze, Dāvids un Fēlikss  
Gregors, Zanda un Alberts  
Gvido un Ketija, Anna un Linda  
un visi piederīgie**

## Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro  
par cm<sup>2</sup> ierāmējumā  
Atlaides par reklāmas  
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm<sup>2</sup> ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS:  
**NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

## BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,  
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna

Brīvā Latvija redakcija – Gertrūdes iela 27, Rīga,  
LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)

Tālrunis (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,

Tālrunis: +371 67326784.

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)

Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.

NN6 7TJ. Tālrunis: 01788823438, fakss 01788822441.

Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;

pieņem Rietumu abonementus, izņemot

Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvēniecība Anglijā: Terēze Bogdanova, tālr.:

07788790952, e-pasts: tereze.bogdanova@inbox.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 75; 12 mēne-

šiem GBP 145. Samaksu ar čeku, PO vai naudā

(ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai

(adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot

Liel-britānijā par Latvijas gada abonementu GBP

40

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 875; 12 mēneši SEK 1550.

NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKS-

FÖRBUNDI SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wall-

ingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11

47 46 - 1). Paziņojumus, sludinājumus, reklāmu

sūtīt uz Rīgas redakciju. Abonentu administrāto-

re +371 26134315, red. +371 67326761, e-pasts:

redakcija@brivalatvija.lv

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 155 eiro;

6 mēn. – 85 eiro; BL konts Lettische Gemein-

schaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Post-

bank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts IBAN:

DE94200100200271751204, BIC: PBNKDEFF.

Adrese abonēšanas jautājumiem: Nils Ebdens,

Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V.,

Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr.

+49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 85 eiro;

12 mēnešiem 155 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku

uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem

USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem 33 eiro, 12 mēnešiem

55 eiro.

Digitālā avīze – 55 eiro 12 mēnešiem

Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi

maksā GBP 3,50 (EUR 6) par 10 mm augstu

vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. Sēru slud-

inājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrijā –

SEK 600.

Komerģiālie sludinājumi €7 (EUR 12) par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, ierakstiem vai segvārdu parak-

sītās rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī

redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem

nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publi-

kācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper

published by the Latvian Publishers Association,

Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011, Latvia

Iespiests: SIA EŅEKO, Rīgā

# PAZIŅOJUMI

## LATVIJA

**Rīgas Evanģēliskās draudzes** Valsts svētku dievkalpojums **18. novembrī** plkst. 16 Sv. Pēterā baznīcā Skārņu ielā 19. Dievkalpojums **10. decembrī** plkst. 13 Akas ielā 13 (ar kafijas galdu un svētdienas skolu). Visi interesenti ir laipni aicināti pieteikties uz draudzes organizēto iesvētes mācību. Pieteikumu, lūdzu, sūtīt uz [info@redraudze.lv](mailto:info@redraudze.lv)

## ANGLIJA

**"Straumēnos"** svētdien, **19. novembrī**, plkst. 13 filmu triloģijas "Savējie sapratīs" otrās daļas "Septiņdesmitie. Spožums un posts" izrāde kopā ar producentiem, kuŗi pastāstīs par filmas tapšanu.

**VALSTS SVĒTKI STRAUMĒNOS** svētdien, **19. novembrī**, plkst. 15. Svētkbrīdis un diemžēl jau izsludinātais Viesturs Kairiņš nevarēs būt klāt ar mums. Svētku runu sniegs Atis Zakatistovs. Piedalās "Straumēnu" koris, skoliņa un tautas deju kopa. Visi laipni aicināti uz kafiju un šampanieti.

**DVF Londonas nodaļas Vanadzū kopa** aicina uz **Ziemsvētku tirdziņu** sestdien, **2. decembrī**, no plkst. 11 līdz 16. Tirdziņu atklāts LR **ārkārtējā un pilnvarotā** vēstniece Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē **Baiba Braže**. Uzstāsies Londonas latviešu skolas koris, kā arī Londonas latviešu skolas bērnu tautas deju kopa. Spēlēs "Kokļu zapte". Notiks arī tradicionālā loterija, un būs kafijas galds. Pusdienas no plkst. 12 līdz 14, darbosies bārs, pēc tirdziņa – danču vakars! Miļi lūgti mūsu namā!

**DIEVKALPOJUMI ZIEMEĻANGLIJAS DRAUDZE, māc. D. Vāvere**

**Bradfordā**, Vācu baznīcā (*The German Protestant Church*), 29 Great Horton Rd, Bradford, BD7 1AA, svētdien, **19. novembrī**, plkst. 11 dievkalpojums.

**VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere**

**Straumēnos**, Zviedru zālē, *Catthorpe Manor, Libourne Road, Catthorpe, Lutterworth, LE17 6DF*, svētdien, **19. novembrī**, plkst. 15 Valsts svētku svētkbrīdis.

**APVIENOTAJĀ LONDONAS LATVIEŠU EV. LUT. UN MIERA DRAUDZĒ**, *Westminster Cathedral Hall Ambrosden Avenue, London, SW1P 1QW*, sestdien, **18. novembrī**, plkst. 18.30 Svētkbrīdis Valsts svētku sarīkojumā. Zviedru baznīcā svētdien, **10. decembrī**, plkst. 14 Adventes dievkalpojums ar dievgaldu. Zviedru baznīcā svētdien, **24. decembrī**, plkst. 14 Ziemsvētku vakara dievkalpojums.

**RIETUMANGLIJAS-VELSAS DRAUDZE, prāv. Andris Abakuks**

**Bristolē**, *Church of the Good Shepherd, Bishop Road, Bishopston, Bristol BS7 8NA*, sestdien, **9. decembrī**, plkst. 15 Adventa-Ziemsvētku dievkalpojums.

**Svonsijā**, *St James' Church, Walter Road, Swansea SA1 4QF*, svētdien, **10. decembrī**, plkst. 16 Adventa-Ziemsvētku dievkalpojums.

## ZVIEDRIJA

**Latvijas valsts svētki Upsalā**, *Sturgetan 11, Uppsala*, svētdien, **19. novembrī**, plkst. 15. Programmā: svētku atklāšana ar glāzi dzirkstoša šampānieša, svinīgas vakariņas, jēstras dejas un rotaļas kopā ar latviešu postfolkloras grupu "Rikši" no Latvijas. Aicina

Upsalas Latviešu biedrība.

**Latvijas valsts svētki Norčēpingā**, *Hemgården Norrköping, Saltängsgatan 7, 60222 Norrköping*, sestdien, **25. novembrī**, plkst. 15. Programmā: Latvijas dzimšanas dienas aktivitātes lieliem un maziem, Zviedrijas Latviešu apvienības un Latvijas vēstniecības pārstāvju uzrunas. Saviesīgā daļa un danči kopā ar grupu "Stokholmas spēlmaņi". Aicina Zviedrijas Latviešu apvienība sadarbibā ar Latvijas vēstniecību un Norčēpingā dzīvojošie latvieši.

**Latvijas valsts svētki Ērebrū**, *Hussets Café i Föreningarnas Hus Örebro Föreningarnas Hus, Slottsgatan 13 A, 70361 Örebro*, svētdien, **26. novembrī**, plkst. 14. Programmā: Valsts svētku svinēšana un saviesīgs sarīkojums kopā ar grupu "Stokholmas spēlmaņi". Aicina Zviedrijas Latviešu apvienības Viduszviedrijas Örebro nodaļa.

**Latviešu Pensionāru apvienība** ielūdz uz savu kārtējo Ziemsvētku sarīkojumu ceturtdien, **7. decembrī**, plkst. 13 Latvijas vēstniecībā, *Odenkatan 5, Stokholmā*. Professore em BAIBA KANGERE no Rīgas (agrāk Stokholmas Universitātē) runās par to, kā mainās latviešu valoda. Lasīsim pasakas un dzejas, dziedāsim svētku dziesmas Gunara Zvejnieka pavadījumā. Svētku bufete. Jāpiesakās, vēlākais 4. decembrī, pie Diānas Krūmiņš *Engstedt*, diana.ke@ownit.nu. Laipni ielūdz LPA valde.

**DIEVKALPOJUMI STOKHOLMAS** Ekumeniskais Latvijas valsts svētku dievkalpojums sestdien, **18. novembrī**, plkst. 14 Ādolfā Fredrikā baznīcā (*Adolf Fredriks kyrka, Hölländargatan/Sveavägen, Stockholm*). Dievkalpojumā piedalās mācītāji Ieva Graufelde, Dr. Normunds Kamergrauzis un priesteris Andris Priede. Pie ērģelēm Gundega *Novotny*. Dievkalpojumu kuplinās skolēni no Stokholmas latviešu skolas un Stokholmas latviešu koris. Visi miļi gaidīti!

**ESKILSTŪNAS** ev. lut. draudzes Latvijas valsts svētku dievkalpojums svētdien, **19. novembrī**, plkst. 15 Svētā Andreas baznīcā (*Sankt Andreas kyrka, Vasavägen 42, Eskilstūnā*). Mācītāja Zilgme Eglīte, pie ērģelēm *Viola Rosenquist*. Pēc dievkalpojuma sadraudzība pie kafijas galda.

**Stokholmas Sv. Ērika katoļu katedrāles kriptā**, *Folkungagatan 46* (pazemes vilciena pietura: *Medborgarplatsen*), svētdien, **19. novembrī**, plkst. 12 latviešu dievkalpojums. Biskapu kriptā atrodas zem katedrāles. Jāiet lejup, pa kreisi no katedrāles galvenās fasādes, līdz pirmajam puspagraba durvīm labajā pusē. Laipni lūdz pievienoties kopīgai Pateicības misei Latvijas neatkarības 99. gadskārtā Stokholmas latviešu katoļu saime, draudzes atbildīgā Anita Elksne un kapelāns Andris Priede.

## VĀCIJA

**Latvijas 99. dzimšanas dienas svētki latviešu centrā Bērzainē**

**18. novembrī** no plkst. 13 svētku zālē tiks rādītas latviešu filmas visai ģimenei: "Kā Brālītis Trusītis uzvarēja Lauvu" (plkst. 13.15), "Udensbumba resnajam runcim" (plkst. 13.45), "Sapņu komanda 1935" (plkst. 15).

No plkst. 17 darbosies kafejnīca "Lidojošā varde". Vakariņu cena 27 euro. Pieejama arī bērnu ēdienkarte. Vēlama galdiņu iepriekšēja rezervācija. Pieteikšanās un tuvāka informācija arī par istabiņu rezervāciju

pa tālr. +4976153340 vai e-pastu: [berzaine@latviesi.com](mailto:berzaine@latviesi.com).

**Hamburgā** sestdien, **18. novembrī**, plkst. 18, atzīmējot Latvijas Republikas proklamēšanas 99. gadadienu, Latviešu biedrība Hamburgā aicina ikvienu uz svētku pasākumu "Ar Latviju sirdi". Koncertu sniegs vīru kopa "VILKI" no Latvijas un savu pirmo uzstāšanos piedzīvos Dinas Šreiberes vadītais Hamburgas latviešu bērnu ansamblis "Austrumiņš". Pēc koncerta visi laipni aicināti uz saviesīgu kopabūšanu – balli ar dančiem un dejām. Būs iespējams iegādāties ēdienus un dzērienus. Vieta: *Kreuz-Kirchenge-meinde Wandsbek, Kedenburgstr. 14, 22041, Hamburg*. Ierašanās no plkst. 17.30. Dalības maksa 10 EUR (bērniem līdz 12 gadu vecumam par brīvu). Tuvākas ziņas: [projekti@latviesihamburga.de](mailto:projekti@latviesihamburga.de) vai pa tālruni 040 50790842.

**Minhenes Latviešu kultūras biedrība** rīko Valsts svētku sarīkojumu **18. novembrī** plkst. 19 *Corps Arminia telpās, Schönfeldstraße 22, 80539 München*, ieeja no *Hahnenstraße*. Viesi: Kristaps Grasis, ELA valdes priekšsēdis, Jānis Bērziņš, Latvijas vēstniecības Vācijā vadītājas vietnieks, "Austrumkalns" folkloras grupa no Londonas, Minhenes Latviešu koris "Laima". Lūgums līdzī ņemt vieglas uzkodas, bezalkoholiskos un vieglos alkoholiskos dzērienus.

**"VALSTS ESAM MĒS" – SVĒTKU DIENA MINSTERĒ 2017. gada 18. novembrī**  
No plkst. 10 līdz 14 – **Volejturnīrs** Upenberga skolas sporta zālē, *Bröderichweg 36, 48159 MS*, dalības maksa 5 EUR, pieteikties pie Kārļa Krūmiņa, tālr. 0151 16366110 vai [karlis.krumins@gmx.de](mailto:karlis.krumins@gmx.de)

No plkst. 11 līdz 13 – **Dokumentālā filma** "Vārpa apsoltā zeme" Latviešu centrā *Minsterē Salzmannstr 152 48159 MS*.

No plkst. 17 līdz apm. 19 – **"Valsts esam mēs"** – receptes deviņdesmitdeviņgadniekam uz simtgadi. Piedalās "ImantaDimanta un draugi" un mēs (tu, es, viņš, viņa – dejas "Miladeko" un dziedās koris "Dudans").

No plkst. 19 līdz 24 – **Saviesīgs vakars**, muzicēs "ImantaDimanta un draugi", gādājam ēdienu **kopgaldam**, būs pārķams Latvijas alus un darbosies Balzama kokteiļu bārs. Ieeja 10 EUR, LCM biedriem 7 EUR. Sarīkojumu atbalsta Ārlietu ministrija. Iepriekšēja pieteikšanās – tālr. 0251/217017 vai info [lcm.lv](mailto:lcm.lv)

**DIEVKALPOJUMI Oldenburgā**, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, *Butjadinger Str. 59*, **19. novembrī** plkst. 11 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

**Štutgartē**, Vecās Pils kapelā, *Schlosskirche, Am Schillerplatz*, svētdien, **3. decembrī**, plkst. 15 Pirmās Adventes dievkalpojums latviešu un vācu valodā ar bērnu piedalīšanos. Mācītājs Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars senās sakristejas telpās.

**Minchenes latviešu luterāņu draudze ielūdz uz Adventa dievkalpojumu ar dievgaldu svētdien, 10. decembrī, plkst. 12 Minchenē**, *Augustinum Neufriedenheim Simeona kapela, Stiftsbogen 74, 81375 München*. Dievkalpojumu ar iesvētībām vadīs mācītāja Dr. Ilze Kežbere-Härle un kuplinās Minchenes latviešu koris.

Pēc dievkalpojuma sadraudzība tuvējā kafejnīcā. Miļi aicināti latvieši ar radiem un draugiem no tuvienu un tālienes!

**INFORMĀCIJA par Zviedrijas latviešu ev. lut. draudzēm un dievkalpojumiem redzama arī mājaslapā [www.draudzes.se](http://www.draudzes.se)**

**STOKHOLMAS** ev. lut. draudzes Adventa mūzikas dievkalpojums sestdien, **2. decembrī**, plkst. 14 Somu baznīcā (*Finska kyrkan, Slottsbacken 2B-C, Gamla Stan, Stockholm*). Dievkalpojumu vadīs mācītājs Kārlis Žols, pie ērģelēm Rūta Baumgarte. Dievkalpojumu kuplinās latviešu skolas audzēkņi Annas Petraškevičas vadībā. Pēc dievkalpojuma draudzes namā kafijas galds. Visi miļi gaidīti!

**GĒTEBORGAS** ev. lut. draudzes Ziemsvētku dievkalpojums Adventa laikā svētdien, **10. decembrī**, plkst. 14 Hāgas baznīcā (*Haga kyrka, Haga Östergata 30, Gēteborgā*). Dievkalpojumu vadīs mācītāja Ieva Graufelde, pie ērģelēm *Peter Wägsjö*. Pēc dievkalpojuma eglīte, sadraudzība Hāgas draudzes telpās. Visi miļi gaidīti!

**ESKILSTŪNAS** ev. lut. draudzes Adventes/Ziemsvētku dievkalpojums svētdien, **10. decembrī**, plkst. 15 Svētā Andreas baznīcā (*Sankt Andreas kyrka, Vasavägen 42, Eskilstūnā*). Mācītāja Zilgme Eglīte, pie ērģelēm *Viola Rosenquist*. Pēc dievkalpojuma sadraudzība pie kafijas galda. Visi sirsnīgi gaidīti!

**NORČĒPINGAS** ev. lut. draudzes Adventa dievkalpojums svētdien, **17. decembrī**, plkst. 13.30 Hedvigas baznīcā (*Hedvigs kyrka, Tyska torget, Norrköping*). Draudzes mācītāja Dr.

Normunda Kamergrauža homilija. Pēc dievkalpojuma sadraudzība ar bērnu priekšnesumiem un Ziemsvētku dziesmām. *Lūdzam ņemt līdzī groziņus svētku galdam*. Esiēt aicināti un gaidīti!

**VESTEROSAS** ev. lut. draudzes Ziemsvētku dievkalpojums sestdien, **23. decembrī**, plkst. 14 Zvirbuliša kapela (*Sparvens kapell, Kungsfågeltan 10B, Vesterosā*). Mācītāja Zilgme Eglīte. Pēc dievkalpojuma sadraudzība pie kafijas galda. Visi miļi gaidīti.

**STOKHOLMAS** Ziemsvētku dievkalpojums svētdien, **24. decembrī**, plkst. 14 Somu baznīcā (*Finska kyrkan, Slottsbacken 2B-C, Gamla Stan, Stockholm*). Dievkalpojumu vadīs mācītāja Ieva Graufelde, pie ērģelēm Rūta Baumgarte. Dievkalpojumu kuplinās Kristera ansamblis tenora *Christer Wikmark* vadībā. Visi miļi gaidīti!

**UPSALAS** ev. lut. draudzes Ziemsvētku dievkalpojums pirmdien, **25. novembrī**, plkst. 11 Vindhemas baznīcā (*Vindhems kyrka, Vindhems-gatan 9, Upsalā*). Dievkalpojumu vadīs mācītāja Ieva Graufelde. Visi miļi gaidīti!

Esi mūsdienīgs!

[www.307.lv](http://www.307.lv)

Sludinājumus laikrakstā **BRĪVĀ LATVIJA** iesniedz ērti no sava datora

307<sup>lv</sup>

## BRĪVĀS LATVIJAS kalendārs ceļā pie Jums!



legādājoties šo kalendāru, Jūs fināciāli atbalstīsīt "Brīvās Latvijas" izdošanu. Pērciet sev un dāviniet draugiem, kollēgām, bērniem!

**Pirmie 100 Brīvās Latvijas abonenti, kuŗi avīzi pasūtīnājuši visam 2018. gadam, kalendāru saņems BEZ MAKSAS**

Maksa par 1 eks. 10 EUR, t.sk. pasta izdevumi. legādājoties redakcijā – par ziedojumu, sākot no 5 EUR. Naudu lūdzam ieskaitīt SIA VESTA-LK, Reģ. Nr.: 40003905506, SEB bankas konta nr.: LV80UNLA0050016243516 ar norādi "Par BL kalendāru"

Varat pasūtīnāt, arī sazinoties ar **Sarmīti Janovskis**, *Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants. NN6 7TJ* Tālr.: 017 8882 3438, fakss: 017 8882 2441

[www.facebook.com/brivalatvija](http://www.facebook.com/brivalatvija)  
[www.twitter.com @briva\\_latvija](https://twitter.com/briva_latvija)